

V Špetru začetek sezone
bralnih značk na
naših šolah

Kam oddamo odpadna olja?

Rosvita Pesek
v DSI
predstavila knjigo
o obdobju
osamosvajanja

Regent Peter
Finanzdienstleistungsbüro
Kvalificirani svetoalec za investicije in
za upravljanje premoženja
z Avstrijsko državno koncesijo
GZ: BMWA 324.697/5002-1/9/2004 -
Finanzmarktaufsicht Registriert
Nov sedež: Dunajska Borza
Schottenring 16/2, Wien 101 - Österreich
Telefon/Fax: 0043 1 2297126

Primorski dnevnik

SREDA, 23. MAJA 2012

št. 120 (20.443) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Gocvi pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

CENA V SLOVENIJI 1,20 €

Žalostna zgodba, ki ni v čast naši deželi

SANDOR TENCE

Zgodba o preklicu dežel-
nega financiranja filma o Elua-
ni Englaro je dejansko nadalje-
vanje žalostne zgodbe o dekle-
tu, ki je bilo 18 let v komi in mu
niso dovolili dostojne smrti. To
so Eluani omogočili v neki vi-
demske kliniki po zaslugi nje-
nega pogumnega očeta Beppi-
na in tudi s pomočjo nekaterih
vidnih deželnih politikov iz
vrst desne sredine. Prav tiste
koalicije, ki sedaj postavlja v
dvom financiranje filma reži-
serja Marca Bellocchia.

O žalostni zgodbi Eluane
in njene družine imamo razli-
čna mnenja, kar je povsem le-
gitimno. To kar se dogaja z
Bellocchiovim filmom pa ni v
čast Deželi Furlaniji-Juljski,
saj vsa zadeva spominja na
cenzuro ter na mračnjoško po-
litiko, ki si je prebivalci te de-
žele ne zaslužimo.

Neverjetno je tudi to, da je
deželna vlada z gonjo proti fil-
mu o Eluani udarila po dežel-
ni komisiji, ki financira filme,
ki jih snemajo v Furlaniji-Julj-
ski krajini. Privarčevali so ne-
kaj več kot 300 tisoč evrov in
obenem izgubili več milijonov
evrov, da ne govorimo o politi-
čni in drugi škodi, ki jo bo s
tem utrpela naša dežela.

Težko je komentirati tak-
šna dogajanja, ki bi si zasluži-
la molk. A to bi pomenilo po-
sredno podporo tistim, ki to
počenjajo. Zato imajo prav ti-
sti, ki govorijo o sramotni
odločitvi deželnega odbora in
zahtevajo preklic tega sklepa,
za kar imajo predsednik Ren-
zo Tondo in kolegi še možnost
in priložnost.

RIM - Premier Mario Monti včeraj obiskal prizadete kraje na severu države

Vlada razglasila izredne razmere na območju potresa

Za obnovo 50 milijonov evrov - Odlog plačevanja davka IMU

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA - Predlog

Zakon za Prosecco DOC

Podpisniki tržaški deželni svetniki desnosredinske večine in levosredinske opozicije

TRST - Tržaški deželni svet-
niki desnosredinske večine in le-
vosredinske opozicije so vložili v
deželni svet zakonski predlog o
»ovrednotenju nove meddeželne
zaščitene vinske znamke Prosecco

DOC«. Predlog povzema pred
dvema letoma z ministrstvom za
kmetijstvo podpisani protokol, ki
je omogočil uvedbo zaščitene pe-
nine prosecco, a ni bil doslej ure-
ničen. Deželni svetniki želijo s

predlogom, ki predvideva med
drugim tudi omilitev zaščitnih
norm, priskočiti na pomoč kra-
jevnim proizvajalcem za razvoj
kmetijstva na Krasu.

Na 6. strani

RIM - Italijanska vlada je včeraj
na severu države, ki ga je v nedeljo
prizadel potres, razglasila izredne
razmere in sporočila, da bo za popo-
tresno obnovo namenila 50 milijonov
evrov. Medtem se več kot 5000 ljudi
na območju pripravlja, da bodo ob
strahu pred novimi popotresnimi
sunki še eno noč preživel v zasilnih
bivališčih. Kot je sporočila vlada po
seji v Rimu, bodo sredstva za popo-
tresno obnovo, tudi poškodovanih
hiš in cest, namenili iz proračunskih
sredstev agencije za civilno zaščito. Iz-
redne razmere bodo trajale 60 dni.

Na 5. strani

Film o Eluani Englaro
še predmet polemik

Na 3. strani

Spomin na bombo na
slovenski šoli v Trstu

Na 6. strani

Trebenci o
prostorskem načrtu

Na 7. strani

Tržiški proizvod v
Arabske Emirate

Na 14. strani

Russova neprištevnost
še nepojasnjena

Na 16. strani

GORICA - Imenovan nov občinski odbor

Župan Romoli ima več resorjev, novi odborniki z odgovorno nalogo

GORICA - Goriški župan Ettore Ro-
moli je včeraj predstavil svojo novo od-
borniško ekipo. Potrjeni so bili štirje do-
sedanji odborniki, in sicer Silvana Roma-
no, Guido Germano Pettarin, Stefano Ce-
retta in Francesco Del Sordi, drugo polo-
vico odborniške ekipe pa sestavljajo Ro-
berto Sartori, Alessandro Vascotto, Rodolfo
Zibera in Arianna Bellan. Čeprav je Ro-
moli vnesel tudi nekatere spremembe, so
potrjeni odborniki v glavnem ohranili re-
sorje, ki so jim bili dodeljeni leta 2007, sam
pa bo ob javnih delih in mestnem videzu,
medinstitucionalnih odnosih ter politikah
za teritorialno kooperacijo in evropsko in-
tegracijo v prihodnjih petih letih skrbel še
za vzdrževanje cest in univerzo.

kakšna usoda
na s čaka

KB
Servizio finanziario per azioni
Finanziamento per azioni
Dogodki ob razstavi
**RAZPRTA
OBZORJA**
Danes,
23. 5. 2012 - 18.30
Srečanje z
umetniki
Trst, Salone degli incanti
SLOVILIK

LJUBLJANA - Nagradni natečaj Urada vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Za doktorsko delo s področja zamejstva prva nagrada za Devana Jagodica

Priznanja je podelila ministrica za Slovence po svetu in v zamejstvu Ljudmila Novak

LJUBLJANA - V mali dvorani ZRC SAZU so včeraj razglasili nagrajence 10. nagrajnega natečaja za diplomska, magistrska in doktorska dela na temi »Slovinci v zamejstvu« in »Slovinci v izseljenstvu«, ki ga razpisuje Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Nagrajenci so priznanja prejeli iz rok ministric Ljudmile Novak, podelitvi pa je prisostvoval tudi predsednik Komisije DZ za odnose s Slovinci v zamejstvu in po svetu Franc Pukšič. Ministrica je najprej pohvalila vse, ki so s svojim raziskovalnim delom pripomogli k razumevanju tematike Slovencev v zamejstvu in izseljenstvu, in jim zaželela, da bi se še naprej ukvarjali s podobnimi tematikami in tako nadaljevali s svojim poslanstvom ambasadorjev slovenstva po svetu.

Na razpis je prišlo 16 del, od katerih jih je bilo 9 na tematiko Slovinci v zamejstvu, 7 pa o izseljenstvu. Komisija se je zato razdelila na dve podkomisiji, in sicer na podkomisijo za zamejstvo (dr. Breda Mulec, dr. Jernej Zupančič in dr. Milan Bufon) in podkomisijo za izseljenstvo (dr. Zvone Žigon, dr. Jernej Mlekuž in dr. Igor Maver).

V kategoriji Slovinci v zamejstvu si je prvo nagrado zagotovil direktor Slovenskega raziskovalnega inštituta iz Trsta Devan Jagodic za doktorsko delo z naslovom Čezmejna stanovanjska mobilnost v kontekstu Evropske unije: primer slovensko-italijanske meje. V svojem zelo obsežnem, a sistematično zastavljenem in temeljitnem delu je Jagodic obravnaval vprašanja prostorske in selitvene politike v obmejnem območju, v katerem tudi sam živi. Drugo je bilo magistrsko delo Milana Obida Etničnost in manjšinski diskurz na primeru avstrijskega solidarnostnega gibanja koroških Slovencev v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, tretjo nagrado pa je prejela Nikoleta Vajda-Nagy za diplomsko delo Spremljanje medijev slovenske manjšine v Porabju. Posebno pohvalo je prejela Barbara Riman za doktorsko disertacijo o Slovencih v Gorskem Kotarju, Kvarnerju in Istri, posebno priporočilo za objavo pa Mirjam Danilović za diplomsko nalogo Jezikovna zmožnost dijakov Višje šole za gospodarske poklice na avstrijskem Koroškem.

Podkomisija za izseljenstvo prve nagrade ni podelila. Drugo nagrado je dobil Miha Zobec za diplomsko delo Biti Argentinac in živeti doma, s tretjo nagrado sta bili nagradi diplomske deli, ki sta se po presoji komisije le delno dotikali teme natečaja. Mateja Juričan se je v svojem delu ukvarjala s pričevanjsko literaturo, točneje s podobo nemških koncentracijskih taborišč, Sanja Orlač pa je nagrado prejela za delo Utopos tujčeve razlike. (maj)

Nagrajenci skupaj z ministrico Novakovo in predsednikom komisije DZ Pukšičem

KOROŠKA - SLOVENIJA - Čezmejno sodelovanje

Minister Turk sprejel predstavnike Alpsko-jadranskega centra

V sredini Sadovnik in Turk, na sliki še funkcionarja AACC Filip Warasch in Stefan Lesjak

LJUBLJANA - Slovenski minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žiga Turk je v ponedeljek, sprejel delegacijo Alpsko-jadranskega centra za čezmejno sodelovanje (AACC) pod vodstvom predsednika Bernarda Sadovnika; v njej sta bila še generalni sekretar Filip Warasch in finančni referent Štefan Lesjak. Predsednik AACC je izrazil zadovoljstvo z dosedanjim sodelovanjem na področju šolstva in športa ter si zaželel, da bi takšno ostalo tudi v prihodnje. Minister Turk je sprejel njihovo pobudo za prevzem Botrsta večjezičnosti, s čimer bi doprinesel h krepitvi čezmejnega sodelovanja med Avstrijo in Slovenijo. Predstavniki AACC so ministra seznanili tudi z idejo o morebitni organizaciji čezmejnega svetovnega prvenstva v alpskem smučanju ter o še bolj aktivnem sodelovanju mladih iz Slovenije in avstrijske Koroške, predvsem v obliki strokovnih ekskurzij. Turk je obe pobudi pozdravil in podprl.

HRVAŠKA - V vasi Banići v dubrovniški škofiji

Duhovnik naj bi umoril predsednika občinskega sveta

ZAGREB - Hrvaška policija je včeraj sporočila, da so na hodniku župnišča v vasi Banići pri Dubrovniku našli truplo 49-letnika in na krajevno policijsko prijel 43-letnika, ki ga sumijo umora. Hrvaški mediji ob tem poročajo, da je katoliški duhovnik Ivan Sinanović, ki je teologijo končal v Ljubljani, umoril predsednika občinskega sveta Baničev Marka Kraljevića. Dubrovniška policija je potrdila, da so davi nekaj pred 2. uro prejeli obvestilo o hru pu pri župnišču, v katerem je živel 43-letnik. V hiši so našli truplo 49-letnika z vidnimi telesnimi poškodbami, v neposredni bližini pa zalotili tudi 43-letnika, ki so ga prijel. Proti njemu so uvedli kriminalistično preiskavo zaradi suma umora.

Dubrovniški škof Mate Uzinić je že izrazil obžalovanje zaradi tragičnega dogodka, Sinanoviću pa prepovedal opravljanje duhovniških dolžnosti. "Obenem izražam iskreno upanje, da bodo pristojne državne institucije storile vse, kar je v njihovi moči, da ugotovijo, kaj se je resnično zgodilo, in da bodo v skladu s tem sprejele ustrezne ukrepe," je škof Uzinić še

Vodstvo Unije Istranov
v soboto v Borovnici

TRST - Delegacija ezulskega združenja Unione degli Istriani se bo v soboto dopoldne poklonila italijanskim žrtvam poveljnega taborišča pri Borovnici. Komemoracija, ki jo je na včerajšnji novinarski konferenci predstavil predsednik združenja Massimiliano Lacota, bo ob 10. uri na pokopališču v Borovnici. Lacota je sobotno pobudo povezal s podobnimi spominskimi prireditvami, ki jih je unija izvedla v Rodiku, Lokvi, Idrijskem logu in na Trnovski planoti.

Koncert ansambla
Erazem po Radiu Trst A

TRST - V današnji oddaji Iz domače zakladnice, ki bo na valovih Radija Trst A ob 13.20, bo na sporedu izveček koncerta ansambla Erazem, ki je potoval v nedeljo v okviru dvodnevne glasbenega niza z naslovom Prazničnih 50. Z glasbenim nizom je Slovensko prosvetno društvo Mačkolje obeležilo letošnjo 50. izvedbo tradicionalnega Praznika česenj. Na prireditvenem prostoru na Metezici v Mačkoljah so se zvrstili trije priznani narodnozabavni ansamblji iz Slovenije, in sicer ansambel Erazem, Veseli Begunčani in Alpski kvintet. Kdor ni bilo na nedeljskem koncertu, bo to lahko nadoknadil s poslušanjem nastopa ansambla Erazem in intervjuji s članoma te zasedbe, Boštjanom Pirjevcem in Majo Matičič Marinkšek. V nadaljnjih oddajah Iz domače zakladnice, ki jih pripravlja in vodi Aleks Jercog, pa bosta na vrsto prišla še ostala ansambla, ki sta nastopila v Mačkoljah, in sicer Veseli Begunčani in Alpski kvintet.

Tuje podjetje ogoljufala
za 2,1 milijona evrov

MARIBOR - Mariborski kriminalisti so okrožnemu državnemu tožilstvu podali kazensko ovadbo zaradi utemeljenega suma kaznivega dejanja poslovne goljufije zoper dve odgovorni osebi gospodarske družbe iz Maribora. Za katero podjetje gre, na Policijski upravi Maribor molčijo, ovačena pa naj bi tujo družbo oškodovala za 2,1 milijona evrov. Po neuradnih informacijah gre za vodilne osebe nekdanje Tovarne vozil Maribor, ki je od marca lani v stečaju. Podjetje, ki je spadalo pod okrilje Viator & Vektorja, je v zadnjem obdobju vodil Janez Lipuš, pred njim pa Dušan Mežnar. Za dobra dva milijona evrov naj bi bili oškodovani nekdanji arabski partnerji, za katere TVM nikoli ni dokončal deset že naročenih avtobusov.

KOPER - Pošto v Smedeli že petič oropali

Že uro po ropu v Ljubljani prijeli mlada srbska državljana

KOPER - Včeraj dopoldne je prišlo do ropa pošte v Smedeli v Kopru. Koprski policisti so bili o ropu obveščeni okrog 8.30. Moška, ki med ropom nista bila maskirana, sta z grožnjo s pištolo od uslužbenke izsilila manjšo količino gotovine in peš zbežala neznano kam. Policisti so v blokado Smedele in širše vključili vse razpoložljive patrulje policijske uprave Koper, obenem pa je steklo obveščanje sosednjih policijskih uprav, ki so jim na podlagi posnetkov varnostnih kamer posredovali osebni opis.

Osumljenca so že uro kasneje prijeli na območju železniške postaje v Ljubljani. Gre za dvaindvajsetletna državljana Srbije iz Zemuna. Po besedah vodje koprskih kriminalistov Deana Juriča gre nesporno za prava storilca. Verjetno je, da sta bila že udeležena v katerem od preteklih nepreiskanih ropov semedelske poslovalnice. "Eden od osumljenih je pred identifikacijskim postopkom odvrnil tudi manjši nož. Sklepamo, da je bil en storilec oborožen s pištolo, drugi pa z nožem," je pojasnil Jurič.

Pošta v Smedeli je bila v preteklosti že štirikrat tarča roparjev, nazadnje novembra lani. Do zdaj še niso odkrili storilcev drzne tatvine in ropa junija in septembra lani. Po besedah Juriča okoliščine nakazujejo, da obstaja velika verjetnost, da sta bila včerajšnja roparja udeležena tudi v katerem od preteklih ropov. Uslužbenka semedelske poslovalnice je bila na delovnem mestu že med več ropi omenjene

poslovalnice, je še dejal Jurič.

Konkretnih ugotovitev, kako je pošta v času, odkar so se v semedelski poslovalnici zgodili ropi, poskrbela za varnost, po besedah Juriča policisti že nimajo. Poslovalnica je po njegovem mnenju za roparje med drugim zanimiva zaradi bližine avtoceste, kar roparjem omogoča lažji pobeg s kraja dejanja.

S Pošte Slovenije so sporočili, da so na pošti v Smedeli po drugem ropu namestili videonadzor, po tretjem ropu pa je bila opremljena tudi z dodatno mehansko zaščito, ki je v primeru četrtega ropa preprečila fizični kontakt napadalec z uslužbenko. Pošto pa so dodatno opremili tudi z dimnimi pastmi. Poslovalnica v Smedeli ima vso potrebno varnostno zaščito in je po mnenju Pošte Slovenije danes zaščiten bolj kot marsikatero drugo podobno poslopje.

Ob tem so poudarili, da od namestitve videonadzora razpolagajo s kvalitetnimi posnetki ropov, ki so pripomogli k prijemu storilcev. Prav tako od uvedbe ukrepov roparji niso odtujili omembe vredne vsote gotovine, bistveno pa je po mnenju Pošte Slovenije, da so preprečili fizični stik storilcev z zaposlenimi. Zaradi ropov so že razmišljala tudi o zaprtju te pošte, vendar je lokalna skupnost temu nasprotovala. Glede na včerajšnji ponovni rop bodo kljub nasprotovanju lokalne skupnosti ponovno proučili možnost preselitve pošte na primernejšo lokacijo.

ŠPETER - Obisk na dvojezični šoli v okviru festivala Bralnice pod slamnikom

Srečanje z Barbaro Hanuš in podelitev bralnih značk

V okviru projekta Bralne značke 22 srečanj od Doline do Špetra - Danes Sten Vilar pri Sv. Jakobu v Trstu

ŠPETER - V okviru festivala Bralnice pod slamnikom je slovenska pisateljica Barbara Hanuš v ponedeljek obiskala špetersko dvojezično šolo. Najprej je svoje delo predstavila otrokom prvega in drugega razreda, povedala pa je predvsem nekatere pravljice, ki jih je napisala in objavila.

Barbara Hanuš, profesorica slovenščine in pedagogike ter višja knjižničarka, je avtorica 91 publikacij - med njimi so številni učbeniki, pri katerih je sodelovala - ter preko desetih prevodov in tudi nekaj avtorskih slikanic. Redno objavlja v otroški reviji Ciciban. Njene zgodbe o Jakobu in mucici Mici, ki jih je ilustrirala Ana Zavadlav in izdala založba Miš, so prevedene v italijanščino, madžarščino in nemščino.

Ob koncu srečanja je pisateljica vsakemu otroku podarila knjigo z naslovom Rojstni dan, ki je izšla leta 2009, ter podelila bralne značke najboljšim bralcem med učenci dvojezične šole. (NM)

Barbara Hanuš je špeterskim osnovnošolcem podarila knjige in podelila bralne značke

nija bo Sten Vilar obiskal osnovnošolce nabrežinskega ravnateljstva, 5. junija se bo Andrej Rozman Roza mudil na dolinskem

didaktičnem ravnateljstvu, 6. junija bo srečanje učencev NSS Simona Gregorčiča iz Doline z Ivanom Sivcem, 7. junija pa se bo

niz srečanj Bralne značke končal v Gorici s pantomimo Andresa Valdesa za osnovnošolce Večstopenjske šole Gorica.

Bralna značka: 22 srečanj

S špeterskim dogajanjem se je tudi začel letošnji niz srečanj s podelitvijo Bralne značke, ki bo v prihodnjih dneh obiskala tudi druge slovenske šole na Tržaškem in Goriškem. Pobuda, ki jo koordinirata generalna sekretarka Društva Bralna značka Manca Perko in pedagoška svetovalka za slovenske šole v Italiji pri Zavodu Republike Slovenije za šolstvo Andreja Duhovnik Antoni, finančno pa podpirata Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Republike Slovenije, obsega vsega skupaj 22 srečanj za več kot 2500 učencev osnovnih in nižjih srednjih šol.

Novo srečanje bo že danes pri Sv. Jakobu v Trstu, kjer bo osnovnošolce tamkajšnje večstopenjske šole obiskal Sten Vilar. 30. maja bo osnovnošolce Večstopenjske šole Doberdob v Romjanu in Doberdolu obiskala Anja Štefan, ki bo naslednji dan gostja nižješolcev šole Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu v Trstu. Več srečanj bo 1. junija: na Opčinah bo učence osnovnih šol tamkajšnjega didaktičnega ravnateljstva obiskala Ljuba Jenče, Janja Vidmar bo gostja učencev NSS Iga Grudna v Nabrežini in NSS v Doberdolu, Slavko Pregl bo obiskal učence NSS Ivana Trinka v Gorici, Andrej Rozman Roza bo gost učencev NSS Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu, Tadej Golob, Ciril Horjak in Katja Stergar pa bodo obiskali učence NSS Srečka Kosovela na Opčinah in Proseku. 4. ju-

AVIANO - Raziskave Novo cepivo za zdravljenje limfomov

AVIANO - V centru za raka-va obolenja CRO v Avianu so razvili novo cepivo, ki bi lahko pomagalo pri zdravljenju limfomov. Gre za projekt Vital, ki ga financira Evropska unija. Doslej so že pripravili toliko doz cepiva, da lahko začnejo s kliničnim eksperimentiranjem. Ko bodo v Avianu pridobili vsa potrebna soglasja, bodo začeli z nadzorovanim kliničnim študijem cepiva, da bi preverili učinkovitost novega načina zdravljenja.

Pri izvedbi projekta so sodelovali tudi Karolinska Institute iz Stockholma in univerzi iz Osla ter Padova. Pri raziskovanju so delovne skupine svoje izsledke preverjale tudi pri specializiranih ustanovah s področja biotehnologije iz Velike Britanije, Nizozemske in Italije. Kot je povedal znanstveni direktor CRO Paolo De Paoli je projekt Vital izredno pomemben za začetek izdelave proti rakavih cepiv za zdravljenje limfomov.

VIDEM - Obisk tibetanskega duhovnega voditelja

Dalajlama: Vsi smo odgovorni za usodo našega planeta

VIDEM - »Vsak posameznik lahko s svojim ravnanjem prispeva k temu, da se stvari na svetu poslabšajo ali izboljšajo. To velja tudi za take probleme, ki zadevajo tako velike probleme, kot sta na primer onesnaževanje in segrevanje Zemlje.« To je na včerajšnjem javnem srečanju v Vidmu povedal tibetanski duhovni voditelj dalajlama Tenzin Gyatso.

Dalajlama je svoj obisk v naši deželi začel včeraj, ko so ga sprejeli tudi predsednik Furlanije-Julijske krajine Renzo Tondo, predsednik deželnega sveta Maurizio Franz in predsednik videmske pokrajinske uprave Pietro Fontanini. Na srečanju so si izmenjali tudi darila. Tako je dalajlama deželnim gostiteljem podaril beli šal, ki v skladu s tibetansko tradicijo pomeni, da tisti, ki ga podari, želi prejemnikom vse dobro. Deželni gostitelji so se dalajlami oddolžili z zastavo FJK in mozaikom, ki so ga izdelali učenci šole mozaika iz Spilimberga.

Z dalajlamo se je srečal tudi videmski župan Furio Honsell, ki je gostu v znak dobrodošlice izročil mestni pečat.

Dalajlama z gostitelji Franzom, Tondom in Fontaninijem

FILMSKA KOMISIJA FJK - Dežela bo morda revidirala svoj sklep o filmu režiserja Marca Bellocchia

Kdo se boji nesrečne Eluane Englaro?

Rezanje proračunskih sredstev prizadelo ustanovo Film Commission - Pod udarom odbornica iz vrst Severne lige Federica Seganti

TRST - Sklep deželne vlade, da ukine vse že odobrene finančne prispevke (nekaj več kot 300 tisoč evrov za leto 2012) ustanovi Film Commission, je še vedno predmet ostre polemike. Vsem je vsekakor jasno, da se je deželni odbor na predlog odbornice Federice Seganti odločil za takšno radikalno rešitev zaradi filma uveljavljenega režiserja Marca Bellocchia La bella addormentata, ki opisuje nesrečno življenjsko zgodbo Eluane Englaro. Umrla je v neki videmski kliniki, potem ko je zaradi prometne nesreče 18 let vegetirala in se ni nikoli prebudila z globoke kome. Njen oče Bepino Englaro, ki sicer živi v Lombardiji, je doma iz Paluzze v Karniji.

Sklep deželnega odbora bo, kot rečeno, najbolj prizadel film o Eluani Englaro, kateremu je komisija Film Commission že namenila 150 tisoč evrov. Televizijski nadaljevanji RAI Un caso di coscienza (peta serija) je komisija namenila 110 tisoč evrov, zadnjemu filmu Giuseppeja Tornato-

Režiser Marco Bellocchio

reja, ki ga pravkar snemajo v Trstu pa 70 tisoč evrov. Če bo deželni parlament odobril ukinitve prispevkov za te filme, bodo morali njihovi producenci že prejeti denar vrniti Deželi FJK.

Eluanin oče Beppino Englaro

Demokratska stranka je včeraj v deželnem svetu zamen pozvala odbor, naj prekliche odločitev odbornice Seganti, ki pa še ni dokončna. Marsikateri deželni voditelj stranke Ljudstva

Odbornica FJK Federica Seganti

svobode je namreč precej jezen na Segantijevo in na Tondov odbor, tako da ne gre izključiti premisleka v trenutku, ko bo deželni svet poklican, da v sklopu rebalansa ukine letošnje pri-

SKGZ - Paritetni odbor

Čestitke Namorjevi in zahvala Brezigarju

TRST - Slovenska kulturno-gospodarska zveza čestita novoizvoljeni predsednici Paritetnega odbora Jole Namor, obenem pa se zahvaljuje dosedanjemu predsedniku Bojanu Brezigarju, ki je tako kot pred njim Rado Race vodil odbor uspešno in v skladu z nalogami, ki jih zaščitni zakon predvideva za ta organ.

Določitev območja, kjer se izvajajo zaščitne norme, ter skrb za čim manj konflikten odnos z javnimi upravami glede uresničevanja vidne dvojezičnosti sta glavni značilnosti dosedanjega dela tega vladnega organizma. Imenovanje Jole Namor pomeni tudi priznanje Benečiji in prizadevanjem Slovencev na Videmskem pri uveljavljanju zaščitnih določil (dvojezično okence v Čedadu, dvojezične osebne izkaznice in šolstvo). Na tej poti bo potrebno nadaljevati in si še v večji meri prizadevati, da bo zakonska zaščita zaživelna na celotnem območju, kjer je zgodovinsko prisotna naša narodna skupnost.

SKGZ v tiskovnem sporočilu še meni, da skoraj soglasna podpora Jole Namor predstavlja dobro izhodišče za uspešno in složno delovanje Paritetnega odbora.

SOCIALNA ZAŠČITA - V deželnem svetu izglasovali pomemben zakon

Ustanovljen Ozemeljski sklad za dodatno socialno zavarovanje

Vanj se bodo lahko vključili vsi prebivalci in zaposleni v FJK - Iz deželnega proračuna 1,6 milijona evrov

TRST - Deželni svet Furlanije-Julij-ske krajine je včeraj z večino glasov tako koalicijskih kot opozicijskih svetnikov odobril zakon, ki ustanavlja Ozemeljski sklad za dopolnilno socialno zavarovanje. Dežela FJK se je tako opremila z »infra-strukturo za socialno zaščito«, ki bo čla-nom jamčila dostojni dohodek po upo-kojitvi.

Kot je v predstavitvi zakona povedal deželni odbornik za javno upravo Andrea Garlatti, je prednost tega ukrepa v prvi vrsti deželna zasnovanost sklada, kar bo omogočilo ohranjati nizke stroške upra-vljanja in zvišanje ravni storitev. Oze-meljska razsežnost bo hkrati omogočila vlaganje dela sredstev sklada neposredno na ozemlju Furlanije-Julijske krajine, od če-sar bodo imela neposredne koristi lokal-na podjetja. Druga prednost sklada, ki se je kot zamisel rodil pred dvema letoma, je, da se lahko vanj včlanijo vsi prebivalci de-žele, tudi kadar zamenjajo delovno mesto, kot tudi vsi tisti nerezidenti, ki v tej deže-li delajo. To so lahko javni in zasebni od-visni delavci, podjetniki, izvajalci svobod-ne poklicne dejavnosti, pa tudi prekerni delavci, ki so bodo tako lahko zagotovili prihodnost. Predvidene so tudi dodatne oblike zavarovanja, na primer za primer invalidnosti ipd.

Dežela je bila z amandmajem k no-remu zakonu pooblaščenca, da lahko do-deljuje prispevke za podpiranje tistih ma-lih in srednjih podjetij, ki so se posebno odlikovala pri pospeševanju razvoja kul-ture dodatnega socialnega varstva. V le-tošnjem deželnem proračunu je bilo za kri-tje potreb sklada za dopolnilno socialno zavarovanje zagotovljeno 1,6 milijona evrov, potem ko je deželni odbor z amand-majem prvotno načrtovano vsoto 100.000 evrov za letošnje leto povečal za poldru-gi milijon na 1,6 milijona evrov.

Garlatti je med razpravo v deželni skupščini zagotovil, da si bo deželni odbor prizadeval za čim prejšnjo izpolnitev ad-ministrativnih postopkov za začetek de-lovanja sklada, hkrati pa bo poskrbel za promocijo te nove priložnosti, pomemb-ne za pomoč in za razvoj deželne skup-nosti. »Gre za obliko socialne zaščite, ki bo tudi deželni upravi pomagala pri reševa-nju tveganih situacij, v katerih se lahko znajdejo prebivalci. Je torej oblika zašči-te, v katero se spleča še naprej investira-ti,« je na koncu splošne razprave v dežel-nem svetu še povedal odbornik Garlatti. Poročevalci o zakonskem besedilu so bili sicer Bruno Zvech (Demokratska stranka), Alessia Rosolen (Mešana skupina) in Alessandro Colautti (Ljudstvo svobode).

Poslopje deželnega sveta FJK na Trgu Oberdan v Trstu

DEŽELA FJK

KAVA - Trieste Coffee Cluster

Trst prestolnica espressa ali prihodnost diši po kavi

TRST - Kava in Trst, Trst in ka-va. Besedi, ki se dobro ujemata. S tem prepričanjem prireja Trieste Coffee Cluster, agencija za razvoj industrij-skega okoliša kave v Trstu, v petek, 25. maja ob 18.30 v sugestivnih prostorih Skladišča št. 26 v tržaškem starem pri-stanišču, dogodek z naslovom Trieste Capitale dell'Espresso (Trst prestolnica espressa). Z njim želijo pobudniki za-znamovati začetek nove poti za okre-pitev mednarodne podobe mesta z vi-dika podjetništva, turizma in zaposlo-vanja. Ob tej priložnosti bodo prvič sedli okrog skupne mize predstavniki institucij in podjetniki, ki bodo raz-pravljali o skupnih projektih in o nji-hovih potencialnostih za razvoj mesta.

Furio Suggi Liverani, predsednik tržaškega kavnega grozda in glasnik tržaških podjetnikov iz verige kave, bo predstavil projekte, ki jih je agencija že zagnala, posebej pa se bo ustavil pri no-vih načrtih, ki so še v delu, in pri tri-letnem industrijskem načrtu kavnega

grozda. Glavne točke tega načrta so promocija, raziskovanje in visoko iz-obrazevanje, kar v Trstu že deluje, raz-vijati pa je treba še mednarodno izpo-stavljenost mesta kot edine prave pre-stolnice kave espresso na svetu.

Eden od projektov agencije Trie-ste Coffee Cluster je Muzej espressa, postavljen po konceptu integriranega muzeja med virtualnim svetom in fi-zičnimi točkami, razpršenimi po že ob-toječih muzejih, podjetjih, barih in drugih krajih, povezanih s pomenom kave. V projekt bodo neposredno vključeni tako operaterji okoliša kave, kot turistični operaterji, ki bodo sku-paj vzpostavili endemični koncentrat kulture in zgodovine Trsta.

Poleg predsednika kavnega groz-da bodo na večeru govorili deželna od-bornica za proizvodne dejavnosti Fe-derica Seganti, podpredsednik Pokra-jine Trst Igor Dolec in tržaški občin-ski odbornik za gospodarski razvoj Fa-bio Omero.

Turški tovornjaki z junijem poskusno na terminal na Fernetičih

TRST - Poskusno bo 11. junija za-čel veljati nov režim za sprejem tu-riških tovornjakov, ki potujejo skozi tržaško pristanišče. Sprejem tovornjakov za vkrcanje v prista-nišču bodo namreč opravljali na tovrnem terminalu na Fernetičih, so se dogovorili predstavniki trža-ške Pristaniške oblasti in agencije Samer & Co. Shipping na včeraj sklepnem srečanju o rešitvi pro-metnih zastojev na tržaškem mestnem nabrežju. Problem pro-metnih zamaškov zaradi kolon to-vornjakov, ki čakajo na vkrcanje, je namreč tudi problem varnosti, ne samo prometne prepustnosti v mestu in v pristanišču. Agencija Samer & Co. Shipping, ki organi-zira prevoz turških tovornjakov skozi tržaško pristanišče, se je ta-ko v sodelovanju s Pristaniško oblastjo odzvala na pozive trža-škega župana za rešitev prometnih zastojev na nabrežju.

Rok za prijave na poslovna srečanja v Novi Gorici je še odprt

TRST - Tržaška Trgovinska zbor-nica sporoča, da se je še mogoče prijaviti na poslovna srečanja med podjetji iz Furlanije-Julijske kraji-ne, Veneta, avstrijske Koroške, Slovenije in hrvaški regij Istre in Kvarnerja. Dogodek bo 5. junija v Casinoju Perla v Novi Gorici. Po-buda se uokvirja v aktivnosti mre-že trgovinskih zbornic Nova Alpe Adria, namenjena pa je posebej podjetjem iz sektorjev turizma, stanovanjske opreme, obdelave kovin in živilske industrije. Rok za prijave se izteče jutri, 24. maja, program in prijavnico pa je mogoče preložiti s spletne strani www.ariestrieste.it.

Na Hrvaškem od junija dražje avtoceste

ZAGREB - Hrvaška vlada je skle-nila, da se bodo junija cestnine na Hrvaškem zvišale za 15 odstotkov. Tako bo cestnina na avtocesti med Zagrebom in Reko znašala 9,20 evra (doslej 8 evrov), med Za-grebom in Splitom pa 24 evrov (doslej 21 evrov).

EVRO

1.2768 \$ +0,1

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 22. maja 2012

valute	evro (povprečni tečaj)	22.5.	21.5.
ameriški dolar	1,2768	1,2750	
japonski jen	101,99	101,06	
kitajski juan	8,0643	8,0604	
ruski rubel	39,7196	39,8647	
indijska rupija	70,6640	70,1000	
danska krona	7,4317	7,4320	
britanski funt	0,80870	0,80750	
švedska krona	9,0890	9,1191	
norveška krona	7,5715	7,6265	
češka krona	25,294	25,225	
švicarski frank	1,2011	1,2011	
madžarski forint	297,05	297,49	
poljski zlot	4,3296	4,3330	
kanadski dolar	1,2977	1,3047	
avstralski dolar	1,2910	1,2969	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,4543	4,4440	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,6977	0,6978	
braziljski real	2,6062	2,5842	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	2,3314	2,3371	
hrvaška kuna	7,5568	7,5615	

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE 22. maja 2012

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,23975	0,46685	0,73640	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,07167	0,11167	0,18500	-
EURIBOR (EUR)	0,394	0,684	0,972	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

39.715,08 € -500,04

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE 22. maja 2012

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	5,20	+1,96
INTEREUROPA	0,45	+0,00
KRKA	46,97	+2,04
LUKA KOPER	10,01	+0,15
MERCATOR	133,00	+7,65
PETROL	189,00	+2,16
TELEKOM SLOVENIJE	70,30	-0,92

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	8,50	-
AERODROM LJUBLJANA	12,03	+0,17
DELO PRODAJA	24,00	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	15,01	-
ISTRABENZ	1,25	+2,46
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	2,80	+0,00
MLINOTEST	2,70	-
KOMPAS MTS	5,90	-
NIKA	20,00	-
PIVOVARNA LAŠKO	8,20	-
POZAVAROVALNICA SAVA	5,40	-
PROBANKA	7,50	-
SALUS, LJUBLJANA	245,00	-5,59
SAVA	7,30	+2,10
TERME ČATEŽ	178,00	-
ŽITO	71,00	+1,43
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	12,75	+2,91

MILANSKI BORZNI TRG 22. maja 2012

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	0,565	+4,24
ALLIANZ	77,5	+2,24
ATLANTIA	10,4	+3,07
BANCO POPOLARE	1,019	-1,64
BCA MPS	0,23	+5,55
BCA POP MILANO	0,37	+3,28
EDISON	0,88	-0,06
ENEL	2,386	+1,19
ENI	15,9	+3,45
FIAT	3,87	+6,38
FINMECCANICA	2,918	+2,24
GENERALI	8,875	+3,62
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	1,07	+4,59
LOTTOMATICA	14,25	+1,06
LUXOTTICA	26,56	+1,96
MEDIASET	1,349	+1,20
MEDIOBANCA	3,1	+3,82
PARMALAT	1,70	+4,10
PIRELLI e C	8,67	+2,97
PRYSMIAN	11,75	+4,54
SAIPEM	32,95	+2,36
SNAM	3,158	+0,83
STMICROELECTRONICS	4,05	+8,46
TELECOM ITALIA	0,739	+2,42
TENARIS	13,55	+4,63
TERNA	2,72	+1,95
TISCALI	0,03	+3,86
UBI BANCA	2,418	+3,69
UNICREDIT	2,62	+5,73

SOD NAFTE

(159 litrov)

91,93 \$ -1,00

IZBRANI BORZNI INDEKSI 22. maja 2012

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBITOP, Ljubljana	581,95	+2,66

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.733,03	-0,02
BIRS	818,42	+0,96
FIRS, Banjaluka	1.788,35	+0,42
Belex 15, Beograd	463,19	-1,30
SRX, Beograd	-	-
BIFX, Sarajevo	1.478,55	+1,04
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	1.919,67	+0,17

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	12.551,29	+0,37
Nasdaq 100	2.550,45	+0,20
S&P 500, New York	1.322,46	+0,49
MSCI World, New York	1.191,45	+1,11
DAX 30, Frankfurt	6.435,60	+1,65
FTSE 100, London	5.403,28	+1,86
CAC 40, Pariz	3.084,09	+1,88
ATX, Dunaj	1.959,30	+2,42
PX, Praga	882,3	+1,04
EUROSTOXX 50	2.192,85	+1,99
Nikkei, Tokio	8.729,29	+1,10
STI, Singapur	2.823,75	+1,20
Hang Seng, Hongkong	19.039,15	+0,62
Composite, Šanghaj	2.373,31	+1,06
Sensex, Mubaj	16.026,41	-0,97

NATIČNI TURIZEM - Po odhodu 94-metrске mehiške jadrnice

V marino San Giusto se je vrnil prvi mož Oracla s svojo jahto Musashi

TRST - Leto po zadnjem privezu se je v Trst vrnila 87-metrska megajadrnica Musashi, ki je od včeraj zasidrana ob pomolu Pescheria. Njen lastnik je Larry Ellison, ustanovitelj in prvi mož ameriške družbe za programsko opremo Oracle Corporation in tretji najbogatejši Američan. Njegova strast je ja-

dranje, saj je v prestižnem pokalu Amerike je zapravlil že več kot sto milijonov dolarjev, a mu ni uspelo nikoli zmagati.

Prihod ameriškega mogotca je velik uspeh za Marino San Giusto, potem ko je pred dnevi gostila mehiškega milijarderja Alberta Bailleraesa z njegovo 94 metrov dolgo jahto.

RIM - Premire Monti včeraj obiskal prizadete kraje v Emiliji

Na potresnem območju uvedli izredne razmere

Vlada odobrila 50 milijonov evrov za obnovo - Davek IMU na potresnem območju odložen

RIM - Italijanska vlada je včeraj na severu države, ki ga je v nedeljo prizadel potres, razglasila izredne razmere in sporočila, da bo za popotresno obnovo namenila 50 milijonov evrov. Medtem se več kot 5000 ljudi na območju pripravlja, da bodo ob strahu pred novimi popotresnimi sunki še eno noč preživel v zasilnih bivališčih. Kot je sporočila vlada po seji v Rimu, bodo sredstva za popotresno obnovo, tudi poškodovanih hiš in cest, namenili iz proračunskih sredstev agencije za civilno zaščito. Izredne razmere bodo trajale 60 dni, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Vlada bo ob tem lastnike poškodovanih poslopij začasno oprostila plačevanja davka na premoženje. Ta davek je nedavno uvedla tehnična vlada premiera Maria Montija v okviru varčevalnih ukrepov.

Dežela Emilia Romagna, ki jo je prizadel potres, leži v rodovitni dolini reke Pad, kjer se nahaja na tisoče majhnih in srednjih podjetij, med katerimi so mnoga izvozno usmerjena. Ob veliki škodi na kulturni dediščini je potres povzročil tudi pomembno škodo na številnih gospodarskih poslopih, skladiščih, delavnicah in kmetijskih poslopih.

Po uradnih ocenah naj bi potres kmetijstvu povzročil za 200 milijonov evrov škode. Zaradi zrušenja skladišč in drugih poslopij so izgubili tudi 300.000 hlebecv parmezana, kar pomeni deset odstotkov celotne proizvodnje na državni ravni, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

V nedeljskem potresu z magnitudo 5,9 je umrlo sedem ljudi, 50 je bilo ranjenih. Brez strehe nad glavo je po ocenah ostalo 5260 ljudi. Najbolj so prizadeta območja Bologne, Ferrare, Modene in Mantove.

Premier Monti, ki se je zaradi potresa v ponedeljek predčasno vrnil iz ZDA, kjer je sodeloval na vrhu Nata, je včeraj obiskal več prizadetih krajev, tudi Finale Emilia, kjer je bilo žarišče potresa. Med obiskom zasilnega bivališča je obljubil, da bo vlada prebivalcem skušala pomagati pri soočenju s težkimi razmerami. Montijev obisk so spremljale tudi kontestacije ljudi, med katerimi so mnogi glasno apelirali, naj se z obnovo ne zgodi to, kar se je zgodilo v L'Aquila.

Od nedelje so območje stresli številni popotresni sunki, včeraj zjutraj je imel eden od njih magnitudo 3,8. Razmere še dodatno otežuje slabo vreme, kar ovira popravila na električnem omrežju, dobavi vode in čiščenje cest.

Premier Mario Monti med včerajšnjim obiskom krajev, ki jih je prizadel potres

ANSA

RIM - Polemike in žalitve po rezultatu volitev

Grillo Bersaniju: »Mrtvak« Bersani: »Kletvice niso dovolj«

RIM - Rezultati balotaže upravnih volitev so včeraj še vedno burili duhove. Najglasnejši in tudi verbalno nasilen je bil lider gibanja Pet zvezdic Beppe Grillo, ki se je v svojem blogu spravljal na sekretarja Demokratske stranke Luigija Bersanija. Dejal mu je, »da je skoraj že mrtev« in ga primerjal s piščancem, ki zase misli, da je orel. Grillo je sekretarja DS pozval, naj si poišče delo, saj ga bo kmalu potreboval.

Bersani je na Grillove žalitve odgovoril dokaj umirjeno, rekoč, da je tudi Grillo sedaj na čelu stranke, zato ne bodo več dovolj njegove kletvice. Raje naj točneje pove, kaj namerava narediti za dobrobit države.

Oglasil se je tudi podsekretar Demokratske stranke Enrico Letta, ki je poudaril pomen dejstva, da je leva sredina na balotažnih volitvah osvojila uprave večine mest. Vendar tega ni mogoče opredeliti kot zmago, temveč je treba razumeti, da se s tem rezultatom odpirajo za politiko novi scenariji, kjer mora tradicionalna politika uresničiti po-

Beppe Grillo in Luigi Bersani

ANSA

membrane reforme in transparenco, ki je potrebna, da si politika ponovno pridobi zupanje ljudi. Drugače bo Parma postala Italija, je še dodal Letta.

Popolna dezorientacija medtem vlada na desnici, kjer je sekretar Ljudstva svobode Angelino Alfano skušal nakazovati nekakšne

»nove usmeritve«, ki naj bi postale jasna referenčna točka za širok sloj volivcev, ki so v državi tradicionalno konservativno usmerjeni. Njegove nejasne izjave je jedko komentiral voditelj UDC Pierferdinando Casini, rekoč, da ni dovolj apelirati na enotnost konservativcev. Prej je treba vedeti, kaj se sploh hoče.

RIM - Ministrica Cancellieri v parlamentu

Še nejasne okoliščine atentata v Brindisiju

RIM - O sobotnem atentatu pred šolo Morvillo Falcone v Brindisiju, v katerem je izgubila življenje mlada Melissa Bassi, je včeraj v poslanski zbornici poročala ministrica za notranje zadeve Anna Maria Cancellieri. Potrdila je, da policijska preiskava poteka v vse smeri in nobene možnosti ni mogoče izključiti. Ministrica je v popoldanskih urah o poteku preiskave informirala tudi senat in potrdila, da trenutno ni formalno v preiskavi še nihče.

Kot je znano, je policija kot osumljenca aretirala 48-letnega elektrotehnika z imenom Claudio in njegovega brata Marcella, vendar ju je po celodnevem izpraševanju izpustila na prostost, ker na njun račun niso našli omembe vrednih indicij.

Ministrica Cancellieri je v parlamentu ostro obsodila atentat in dejala, da so prvič na muhi atentatorjev študentje, ki so bili na poti v šolo. Govorila je o »terrorističnem atentatu«, čeprav še ni jasno, kdo je odgovoren za odurno kriminalno dejanje. Ministrica je napovedala, da bi lahko preiskava, pri kateri tesno sodelujeta kvesturi iz mest Brindisi in Lecce, v prihodnjih urah pojasnila okoliščine atentata. V ta namen je bil včeraj v Brindisiju sklican tudi vrh sil javnega reda, ki se ga je udeležila tudi ministrica za pravosodje Paola Severino.

Ministrice Cancellieri

ANSA

RIM - Nespodbudni podatki državnega statističnega zavoda Istat

Italija na zadnjem mestu med članicami EU po zaposlenosti med ženskami in mladimi

RIM - Skoraj 34 odstotkov Italijank v starosti med 25 in 54 letom, ki so v zvezi, ni zaposlenih. V skandinavskih državah je takšnih manj kot štiri odstotke, povprečje v Evropski uniji pa znaša 19,8 odstotka. Kar štirje od desetih mladih med 25 in 34 letom še vedno živijo pri starših, večinoma zaradi brezposelnosti. Italija se med članicami EU po zaposlenosti med ženskami s tem uvršča na zadnje mesto, v včeraj objavljenem letnem poročilu za 2011 o ekonomsko-socialnih razmerah v Italiji opozarja državni statistični urad Istat.

A to je le ena od zaskrbljujočih ugotovitev Istate. Italijanske matere imajo v primerjavi z očetmi znatno manjše možnosti najti zaposlitev. Na severu države je verjetnost, da bodo našle zaposlitev, kar devetkrat manjša, na jugu pa kar 14-krat manjša, kot velja za očete. Že vse od 60. let prejšnjega stoletja je po ugotovitvah statistikov blokirana socialna mobilnost. Socialno-ekonomski status staršev še vedno močno določa socialno-ekonomski status otrok, ugotavljajo statistiki.

V generaciji, rojeni v 80. letih prejšnjega stoletja, je zgolj nekaj več kot petina otrok modrih ovratnikov prestopila prag univerze, medtem ko je ta delež za otroke iz družin višjih slojev dosegel slabih 62 odstotkov. Zgolj 8,5 odstotka otrokom, ki so se rodili »navadnim« delavcem, se uspe prebiti do profesionalnega poklica (odvetniki, notarji, farmacevti itd.), postati podjetnik ali prevzeti vodstveni položaj.

Vse bolj se povečuje dihotomija na trgu dela med začasnimi zaposlitvami in delom za nedoločen čas. Če je v generaciji rojenih v 60. letih delež atipičnih zaposlitev znašal dobrih 23 odstotkov, v generaciji rojenih v 80. letih znaša že skoraj 45 odstotkov.

Skoraj vsak drugi mladi Italijan, ki ima delo, je danes torej zaposlen za določen čas, projektno ali pa ima eno od preostalih več kot 40 različnih oblik pogodb o začasnem delu. Stopnja brezposelnosti med mladimi po zadnjih podatkih dosega že skoraj 36 odstotkov.

Zaskrbljujoč je podatek, da je tu-

di po desetih letih od podpisa prve pogodbe o začasnem delu, brez zaposlitve za nedoločen čas še vedno približno tretjina Italijanov, deset odstotkov pa jih je brezposelnih.

Še slabši podatki prihajajo iz manj razvitega juga države. Če je država leta 2010 za zdravstvo namenila približno 1800 evrov na posameznika, je ta številka v avtonomni pokrajini Bocen na severu znašala skoraj 2200 evrov, na Siciliji pa manj kot 1700 evrov. Neenakost med severom in jugom se kaže tudi v socialnih storitvah, ki jih zagotavljajo občine. Občine za socialne storitve v povprečju letno namenijo 116 evro na posameznika, vendar v Trentu na severu skoraj 300 evrov, v Kalabriji pa vsega 26 evrov.

A vse ni črno. Tako Italijani kot Italijanke se lahko med Evropejci pohvalijo z eno najdaljših življenjskih dob. Italijani v povprečju živijo 79,4 leta, Italijanke pa 84,5 leta. Dlje od Italijanov živijo le Švedi (79,6 leta), od Italijank pa Francozinje in Španke, ki živijo 85,3 leta.

30 MILIJARD

Vlada bo podjetjem plačala storitve

MILAN - Italijanska vlada bo podjetjem, ki jim državne institucije v preteklosti niso plačale njihovih izdelkov in storitev, še letos vrnila do 30 milijard evrov in na ta način spodbudila okrevanje italijanske gospodarske aktivnosti, je včeraj napovedal italijanski premier Mario Monti. Kot je po poročanju tujih tiskovnih agencij na včerajšnji novinarski konferenci pojasnil Monti, je vlada akcijo poplačil podjetjem začela izvajati včeraj, do konca leta pa naj bi gospodarstvu z naslova neporavnanih računov nakazala za med 20 in 30 milijard evrov.

Po oceni italijanskega premiera so plačila storitev in izdelkov bistvenega pomena, saj podjetja v času nove recesije »potrebujejo likvidnost, spodbudo, da znova začenejo produktivnost, in končno znajo žarek upanja«.

Glede na podatke poslovnih združenj italijanska vlada podjetjem za njihove storitve in izdelke dolguje okoli 70 milijard evrov. Po oceni analitikov vlada plačila podjetjem rutinsko odlaga za dve ali tri leta, v zdravstvenem sektorju pa še za daljše obdobje.

Plačilna nedisciplina države ima za posledico pomanjkanje likvidnosti podjetij, pri čemer imajo s tem največje težave mala in srednje velika podjetja. Odkar je Italija znova v recesiji, nekatera med njimi težko vračajo tudi majhna posojila.

Skladno z včeraj potrjeno odredbo se je Rim po Montijevih besedah med drugim zavezal tudi, da bo država plačilni rok za storitve in izdelke podjetij skrajšala na 60 dni. Do danes je bil ta rok postavljen pri 180 dneh.

Kot omenjeno, je italijansko gospodarstvo v težkem položaju. Od konca lanskega leta je znova v recesiji. Italijanski statistični urad je včeraj objavil, da se bo italijanski bruto domači proizvod (BDP) letos skrčil za 1,5 odstotka, medtem ko je vlada pred tem napovedala, da se bo za 1,2 odstotka.

Po včeraj objavljeni oceni Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) se bo obseg italijanskega gospodarstva letos zmanjšal za 1,7 odstotka, prihodnje leto pa za 0,4 odstotka. (STA)

DEŽELA FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA - Zakonski predlog tržaški deželni svetnikov

Prosecco DOC: bo zakon zapolnil vrzeli protokola?

Skupen predlog za razvoj kraškega vinogradništva in kmetijstva nasploh

Protokol o penini Prosecco DOC, podpisan aprila 2010 z ministrstvom za kmetijstvo, bo postal ... deželni zakon. Včeraj je devet deželnih svetnikov s Tržaškega vložilo v deželni svet Furlanije-Juljske krajine zakonski predlog (št. 205) o »ovrednotenju nove meddeželne zaščitene vinske znamke Prosecco DOC.« Predlog so po vrsti podpisali Piero Tononi (Ljudstvo svobode), Igor Gabrovec (Slovenska skupnost), Sergio Lupieri (Demokratska stranka), Edoardo Sasco (UDC), Igor Kocijančič (Mavrična levica), Maurizio Bucci, Pietro Camber in Bruno Marini (vsi Ljudstvo svobode) ter Franco Codega (Demokratska stranka).

Zakonski predlog dejansko povzema temeljne točke protokola. Prvi podpisnik Tononi je pojasnil, da so se tržaški deželni svetniki odločili za predstavitev predloga prav zato, ker določila protokola niso bila uresničena. Vinogradniki iz Veneta in Furlanije so dogovor, ki je omogočil ustanovitev zaščitne znamke Prosecco DOC, odlično izkoristili in povečali svojo proizvodnjo, kar pa vinogradnikom iz tržaške pokrajine ni bilo omogočeno, ker niso bile presežene ali vsaj omiljene omejitve, ki zavirajo kmetijski razvoj na Tržaškem.

Kraški vinogradniki so protestirali, ker so bili dejansko opeharjeni. Njihov protest je »obrodil« nekaj srečanj s političnimi predstavniki. Tako se je vodstvo deželne komisije za kmetijstvo oktobra lani sestalo s predstavniki vinogradnikov na Zidarichevi kmetiji v Praprotnu, je spomnil Gabrovec, medtem ko je Tononi izrecno omenil letošnje proseško srečanje z odbornikom za kmetijstvo iz Veneta in tamkajšnjimi proizvajalci penine prosecco, na katerem so predstavniki kraških vinogradnikov spet iznesli svoje nezadovoljstvo in jezo zaradi nespoštovanja znanega protokola. Od tod potreba, da se (zakonsko malo ali nič veljavni) protokol nadgradi s pravim (deželnim) zakonom.

Zakonski predlog sestavlja deset členov. V prvem sta omenjena proto-

Podpisniki zakonskega predloga o znamki Prosecco DOC (z leve): Kocijančič, Lupieri, Tononi, Camber, Gabrovec, Sasco

KROMA

kol in »posege za spodbudo vinogradniških dejavnosti v tržaški pokrajini, posebej v kraškem bregu.« V drugem členu je predviden varnostni poseg deželne civilne zaščite (v sodelovanju z konzorcijem za sanacijo Posočja) v kraškem bregu.

V tretjem členu so podrobno razčlenjeni »posegi za razvoj in okrepitev kmetijskih območij na Krasu«. Ti zadevajo sanacijo in obnovo paštnov v kraškem bregu, razširitev vodovoda na to območje, ureditev poti. Nadalje financiranje tako imenovanega masterplana za kmetijski razvoj na Krasu; revizijo in poenostavitev omejitvenih norm (hidrogeološke omejitve in omejitve evropskih zaščitnih norm); promocijo nove zaščitne znamke z ustanovitvijo Centra za promocijo Prosecco DOC na Proseku; promocijo vitovske, malvazije, terana in glere (5. člen izredno predvideva financiranje promocije teh vin); organizacijo Praznika Prosecco DOC na Proseku.

Podpisniki so na tiskovni konfe-

renci izpostavili predvsem pomen 6. člena. Slednji predvideva »revizijo in ponovno določitev evropsko zaščitene območij na Krasu, ki zavirajo ureditev novih vinogradov« ter »pripravo novega upravnega načrta za ta območja.«

Gabrovec je spomnil, da so prav evropsko zaščitena območja onemogočila kmetijski razvoj na Krasu. Kocijančič je dodal, da je ta območja določila že prejšnja, Illyjeva deželna uprava. Spremeniti okvire zaščitene območij bo težko, ker bi prišli bržda navzkriž z evropskimi določili, Gabrovec pa je nakazal, kar gre storiti. Za evropsko zaščitena območja so predvideni upravni načrti, s katerimi je mogoče urediti stopnjo krajinske zaščite. Če teh upravnih načrtov ni, obvelja najvišja možna stopnja zaščite. In prav to se je zgodilo na Krasu. Ob pomanjkanju upravnih načrtov so bila vsa območja maksimalno zaščitena, tako so imeli kraški kmetje in vinogradniki minimalne možnosti za razvoj svojih proizvodnih dejavnosti.

Tudi Tononi se je obregnil ob ta člen. Omenil je, da se bo treba »spoprijeti z deželnimi uradi za okolje in kmetijstvo«. Slednji niso zelo dovzetni za potrebe tržaškega ozemlja. Tudi deželni odbornik za kmetijstvo, ligaš Claudio Violino, je bil doslej kar se da hladen so razvoja kmetijstva na Krasu. Dejstvo, da so predlog podpisali tako pripadniki desnosredinske deželne večine kot tudi levosredinske opozicije pa daje upati, da bo deželna skupščina vendarle prisluhnila potrebam tržaških pridelovalcev, kot je poudaril Kocijančič.

V 9. členu zakonskega osnutka so predvidene »finančne norme«. Številke (beri: denar) niso navedene. O tem se bo treba še domeniti. Tako za leto 2012 kot za triletno obdobje 2012-2014. Gabrovec je nakazal okvirno, koliko naj bi znašal prispevek. »Poseg bi moral biti razčlenjen, trajal naj bi 20 let. Z milijonom letno bi lahko zagotovili razvoj vinogradništva in kmetijstva na Krasu.«

M.K.

SINDIKAT

V Trstu 500 ljudi brez dela in pokojnine

Na Tržaškem je 250 do 500 ljudi med 50. in 65. letom starosti, ki so ostali brez službe in brez pokojnine. V Italiji jih je po podatkih italijanske vlade skupaj 65 tisoč, toda v resnici naj bi jih bilo veliko več. To so osebe, ki so zapustile delovno mesto (ali so bili v mobilnosti) na podlagi dogovora z delodajalcem ali iz drugih razlogov v pričakovanju na upoko-jitev, do katere so imeli pravico.

Toda pokojninska reforma iz leta 2011 je podaljšala rok za upoko-jitev. Rezultat je, da so ome-njeni delavci ostali brez službe in brez pokojnine, ker bodo morali nanjo še počakati, in to tudi več let. To je hud problem, na kate-rega opozarjajo sindikati že dalj časa. Ministrica za delo Elsa For-nero je pred kratkim izjavila, da namerava vlada poravnati stanje omenjenih 65 tisoč ljudi, ki jim v italijanskem jeziku pravijo »eso-dati«. Vendar sindikati zatrjujejo, da jih je mnogo več in zahtevajo da korenite spremembe v po-kojninski reformi, ker problem (kot sicer tudi druga vprašanja) še zdaleč ni rešen.

Pokrajinski tajniki sindika-tov Cgil, Cisl in Uil Adriano Sin-covich, Luciano Bordin in Enzo Timeo so včeraj opozorili, da je tudi v Trstu mnogo delavcev v tem položaju. Toda za sindikate je težko ugotoviti, koliko ljudi je brez dela in pokojnine.

Zato bodo sindikati priredi-li javno skupščino, posvečeno temu vprašanju. Javna skupščina bo jutri od 16. do 19. ure v veliki dvo-rani liceja Dante v Ul. Giustinia-no št. 3. Sindikati Cgil, Cisl in Uil vabijo vse, ki so v tem nespre-jemljivem stanju, da se udeležijo javnega srečanja in se javijo pri sindikalnih predstavnikih, s kate-rimi bodo lahko skupaj poiskali rešitev.

A.G.

TERORIZEM - Razmišljanje po tragediji v Brindisiju

Tudi slovenska šola tarča atentata

Bomba, ki so jo pri Sv. Ivanu aprila leta 1974 nastavili črni teroristi, le po naključju ni povzročila žrtev, temveč le veliko gmotno škodo

Atentat pred šolo v Brindisiju, kjer je izgubila življenje 16-letna dijakinja, je upravičeno boleče odjeknil v javnosti, ni bil pa prvi bombni atentat na neko šolo v Italiji, kot so poročali mediji. Bomba, ki so jo nastavili črni teroristi, je namreč v soboto zvečer 27. aprila 1974 hudo poškodovala poslopje slovenskih šol pri Sv. Ivanu v Trstu. Le golo naključje (menda je bila eksplozija »napačno« načrtovana) je preprečilo pokol, do katerega bi prišlo, če bi bomba pred vhodom v šolsko telovadnico eksplodirala v času športnih tekem ali treningov.

Eksplozivni naboj je hudo poškodoval podporne stebre šolske stavbe, sesul se je strop hodnika, poškodovani so bili zidovi telovadnice in popokale so vse šipe na oknih. Pravo razdejanje, na srečo brez mrtvih in ranjenih, čeprav je v stavbi takrat bil šolski sluga Luigi Bonelli, ki je tam živel z družino. Gledal je televizijo, ko je prišlo do strahovitega poka. Ob 21.47 je telefoniral na kvesturo, nekaj minut za tem so na kraj eksplozije prišli prvi policisti, atentatorji pa so bili takrat že daleč. Zločinci so eksploziv povezali s skoraj tri metre dolgo in počasi gorečo zažigalno vrstico, ki je gorela najmanj 15 minut. Bombo so postavili na zunanji strani šolske stavbe, če bi jo namestili znotraj bi raztreščila celotno poslopje.

Že prvi policijski izsledki, nato preiskava in sodni procesi so razkrili in potrdili, da so atentat

izvedli fašistični teroristi skupine Ordine nero, ki so imeli močne in dokazane zaslonbe pri lokalnih črnih skrajnejših ter obenem pri prevratniško naravnanih tajnih službah. Devet dni pred atentatom je takratni državni vodja neofašistične stranke MSI Giorgio Almirante prav v Trstu pozval svoje privrženke k fizičnemu obračunavanju s Slo-

venci. Bomba na slovenski šoli je doživela veliko ogorčenje na Tržaškem in po vsej Italiji, kjer je prihajala na dan t.i. strategija napetosti, ki je imela za cilj strmoglavljenje italijanske demokracije in demokratičnega pravnega reda. Bomba pri Sv. Ivanu je bila sestavni del tega prevratniškega načrta.

S.T.

Levo razdejanje na slovenski šoli pri Sv. Ivanu in desno forenziki tržaške kvesture začrtuje smer, ki jo je pustila zažigalna vrstica

MARIO MAGAJNA

VZHODNI KRAS - Na ponedeljkovem srečanju občinskega sveta z občani

V Trebčah pozornost parkiriščem in gradnjam

Predvideni dve parkirišči, domačini predlagajo še eno - Razširitev obstoječih hiš

Parkirišča in gradnje, to so zadeve, povezane z urbanistično ureditvijo vasi, ki še najbolj zanimajo Trebence. Tako vsaj je bilo mogoče zaznati na ponedeljkovem javnem srečanju o pripravah na nov občinski prostorski načrt, ki ga je priredil vzhodnokraški rajonski svet v Ljudskem domu.

Rajonski predsednik Marko Milkovič je uvodoma seznanil prisotne - bilo jih je kakih petdeset - z novostmi, ki jih je Cosolinijeva uprava uvedla s postopkom za pripravo novega prostorskega načrta. Nobene tajnosti, kot je veljalo za časa Dipiazzove uprave. Prav nasprotno: želje občanov so zažele. V ta namen je uprava izdala vprašalnik (tudi v slovenščini), da bi izvedela za mnenja domačinov. Na srečanju so krajanom vprašalnike tudi izročili.

Zadnja leta se je v Trebče priselilo mnogo ljudi. Povečalo se je število vozil, zmanjšalo pa število parkirnih prostorov. Podrobnostni načrt iz leta 2008 je predvidel dve parkirišči. Eno na območju F'nterič, to je tam, kjer začenja kolesarska steza za Orlek. Nekdanji, sedaj zapuščeni kal naj bi preuredili v parkirišče s 27 parkirnimi prostori in zeleno površino. Drugo parkirišče naj bi uredili »na Rovnik«, malo pred vhodom v vas s strani Padriče. Ob teh dveh pa je bil iznesen tudi predlog o gradnji parkirišča v bližini nogometnega igrišča. Parkirišče naj bi nato z ureditvijo sedaj

Udeleženci ponedeljkovega srečanja v Ljudskem domu v Trebčah

KROMA

zapuščene steze povezali s kolesarsko stezo.

Domačini so se zelo hudovali nad sila restriktivnimi določili podrobnostnega načrta, ki ne dopuščajo niti minimalne širitve obstoječih hiš. Te so stare, večinoma nizke. Domačini bi jih hoteli povečati, urediti, prilagoditi potrebam sedanjih bivanjskih standardov. Zato bi morali omogočiti razširitev teh gradenj vsaj za kakih 20 do 30 odstotkov.

Na srečanju pa so izrekli negativno mnenje o tako imenovanih dopolnilnih conah (B5), ki omogočajo gradnje večjih stanovanjskih enot. Gradnjo vrstnih hiš bi morali zato ustaviti ter se omejiti na gradnjo enostanovanjskih hiš ali kvečjemu »dvojčkov«.

Ob tem je bil tudi govor o anteni telefonske družbe Vodafone. Antena je bila nameščena v bližini hiš, najbližja je oddaljena le kakih 30 metrov od nje. Domačini so nasprotovali gradnji antene, rajonski svet pa sploh ni bil seznanjen s postopkom za izdajo dovoljenja telefonski družbi za postavitev antene. Bil je tako rekoč postavljen pred izvršeno dejstvo. Predsednik Milkovič je obsodil tako početje, po veljavnih normah pa je malo verjetno, da bo mogoče anteno odstraniti ali jo namestiti drugje.

M.K.

GLEDALIŠČE VERDI - V soboto

Posvet o kakovosti življenja v Trstu

Okolje, življenjske navade oz. razvade in onesnaževanje, pa tudi perspektive oziroma načrti za boljši jutri bodo rdeča nit prvega posveta o imenujmo ga »zdravstvenem stanju« našega mesta *Come sta Trieste?*, ki bo v mali dvorani gledališča Verdi v **soboto, 26. maja, s pričetkom ob 8.45** (konec je predviden okrog 18.30). Prireditelj je Občina Trst, ki so se ji pridružili še Pokrajina Trst, okoljska agencija Arpa, Zdravstveno podjetje, bolnišnično-univerzitetno podjetje in pediatrična bolnišnica Burlo, pokroviteljstvo pa sta dala ministrstvo za okolje in Dežela FJK.

Na včerajšnji predstavitvi celodnevne srečanja je občinski odbornik za okolje Umberto Laurenzi izrazil željo, da bi posvet ponudil popolno fotografijo stanja v Trstu, ki bo prav gotovo izsledila marsikatero temno senco, ki jo bo nato treba temeljito analizirati in za-

njo najti primerno, skupno rešitev.

Srečanje bo nedvomno tudi priložnost za soočanje z občani, ki se marsikdaj - večkrat upravičeno - pritožujejo nad zdravju škodljivimi zunanji vplivi, je ocenil Laurenzi, ki je pomislil seveda na škedenjce. Posvet bo zato skušal osvetliti njihove dvome in skrbi glede vdihavanja onesnaženih industrijskih sestavin in posledic za zdravje seveda. Posvet bo razdeljen na tri sklope: najprej bodo strokovnjaki orisali okoljsko situacijo, nato se bodo občinski odborniki poglobili v koristne strategije v urbanem kontekstu - od prostorskega in prometnega načrta, ločevanja odpadkov, alternativnih virov energije, do šolskih poslopij in varnosti - nazadnje pa bo beseda tekla o zdravju, preventivi in družbeni promociji. O vsem pa se bodo lahko na koncu dneva izrekli še poslušalci. (sas)

Prvenec Nevenke Kovačič na Kavi s knjigo v TK

Gostja današnje Kave s knjigo bo Nevenka Kovačič, izkušena pravica in notarka ter nekdanja slovenska vicekonzulka v Trstu. Tokrat se predstavlja kot avtorica knjige *Reminiscence* (založba Libris, Koper), ki je njen literarni prvenec. Pričujoče delo je zbirka nanizanih spominov v obliki kratkih zgodb, v katerih avtorica v tretji osebi podoživlja svoja pretekla doživetja, dotika pa se tudi problemov sedanjosti in s pisateljskim elanom spodbuja, da vsak nov dan začnemo z upanjem in dvignjeno glavo. V pogovoru z Martino Kafol bo odstirala svoje spomine in razloge za nastanek te osebne izpovedi. Dobimo se Na kavi s knjigo danes ob 10. uri v Tržaški knjigarni.

Vaški praznik v Gabrovcu

V Gabrovcu se mrzlično pripravljajo na vaški praznik ob 110-letnici društvene gostilne. Potem ko so se organizatorji pred dvema tednoma odločili, da zaradi slabega vremena prenesejo praznovanje na konec maja, se je tokrat spremenil tudi termin. Vaški praznik bo namreč v nedeljo in ponedeljek. Oba dneva bo na voljo bogata enogastronomska ponudba, posebno zanimivo pa bo sodelovanje domačih kmetov, obrtnikov in umetnikov, ki se bodo predstavili na stojnicah. Praznik se bo začel v nedeljo v dopoldanskih urah, popoldne pa bo najprej odprtje razstave Ex-tempore Pliskovica 2012. Sledil bo nastop Godbenega društva Prosek, zvečer pa ples z ansamblom Tri prašički. V ponedeljek bo ob 17.30 turnir briškole, praznovanje pa se bo sklenilo z ansamblom Kraški muzikanti.

Prošnje za tečaje poklicnega izobraževanja

Pokrajinska uprava obvešča, da je mogoče vložiti prošnje za sodelovanje na tečajih poklicnega izobraževanja, ki jih prireajo s finančnimi prispevki Pokrajine Trst z namenom vključevanja udeležencev v delovni svet. Prošnjo lahko vložijo brezposelni, ki ne niso dopolnili 30. leta starosti in ki so bili na dan objave razpisa (18. maja leta 2012) brez službe od najmanj 6 do največ 12 mesecev. Dalje lahko vložijo prošnjo brezposelni, ki so dopolnili 55. leto starosti in ki so bili na dan objave razpisa vsaj 6 mesecev brez službe. Prošnje bodo sprejemali do 1. junija v pokrajinskem uradu za delo na stopnišču Scala dei Cappuccini št. 1 od ponedeljka do petka od 9. ure do 12.45. Dodatne informacije so na voljo na spletni strani www.provincia.trieste.it.

Sindikalni shod proti reformi deželnega zdravstva

Pokrajinski sindikati Cgil, Cisl in Uil bodo jutri v UL delle Torri priredili protestni shod proti reformi deželnega zdravstva in delili informativno gradivo. Shod bo od 10. do 16. ure, ob 11.30 bo tudi tiskovna konferenca.

Nasilneža za zapahi

Pripadniki obmejne in železniške policije so v ponedeljek zvečer na tržaški železniški postaji pod obtožbo nasilnega obnašanja in upiranja javni osebi tržaško dvojico, 46-letnega L.A. in 43-letnega L.P. Gre za stara znanca sil javnega reda, ki sta se - očitno pod vplivom alkohola - hudo sporekla pred trgovino Despar, ki deluje ravno znotraj postaje. Prav osebe trgovine je poklicala policijo, ki je bila ob svojem prihodu deželna žalitev in groženj, zaradi česar so policisti dvojico aretirali in odpeljali v koronejski zapor.

Mucka rešili gotove smrti

Pripadniki občinske policije so pred dnevi na hitri cesti pri Sv. Andreju rešili gotove smrti mucka, ki je zašel (ali pa ga je kak brezvestnež odvrzel) za zaščitno ograjo, od koder pa ni imel kam. Policisti so porabili kar nekaj časa, da so rešili prestrašeno žival, ki se je nahajala na nevarnem odseku na nekem ovinku, a vse se je srečno končalo, tako da so potem mucka najprej nahranili, nato pa izročili zadrugi Maja.

ČRNA KRONIKA - Včeraj dopoldne na Miramarskem drevoredu

Nepremišljen manever

V nesrečo sta bila vpletena avtomobil in motorno kolo - Motorist utrpel več udarcev v glavo, prsni koš in nogo

56-letnemu motoristu je nudila prvo pomoč služba 118

PD

Nepremišljen manever avtomobilista je včeraj dopoldne povzročil prometno nesrečo na Miramarskem drevoredu, zaradi katere je bil okrog pol ure popolnoma ohromljen promet. Vanjo je bil vpleten 56-letni voznik skuterja (C.C. sta njegovi kratici), ki so ga z rešilcem odpeljali v katinarsko bolnišnico. Zdravniki so mu ugotovili po-

škodbe glave in prsnega koša ter rano na levi nogi.

Nesreča se je pripetila okrog 11.30, ko je iz Trsta pripeljal avtomobil znamke Volkswagen z romunsko registracijo. Upravljal ga je mlajši voznik, v avtu sta sedeli tudi njegova partnerica in enomesečna hčerkica. Kot nam je pojasnil, je dojenček neotlažljivo jokaj, zato je v

Avtomobil z romunsko registracijo, ki je povzročil nesrečo

PD

bližini hišne številke 201 nasproti vodometa sredi borovega gozdiča, zavil na avtobusno postajo na nasprotnem voznem pasu. V resnici je najbrž skušal spremeniti smer vožnje, saj se je s prednjim delom avtomobila ustavil ob pločniku, zadnji del avtomobila pa je bil ob prihodu policije sredi cestišča ...

Iz Grljana je takrat privozilo mo-

torno kolo znamke Aprilia, ki ga je upravljal C.C.; avtomobilu se ni mogel izogniti, zabil se je vanj in obležal na asfaltu. Na kraj nesreče so prihiteli mestni redarji in sanitarni delavci službe 118, ki so motorista imobilizirali in nato odpeljali v bolnišnico. Na obeh voznih pasih se je ustvarila dolga kolona vozil, promet pa je okrog 12. ure ponovno stekel. (pd)

SEJEM BIOEST - Včeraj predstavili letošnjo, 20. izvedbo

Konec tedna v znamenju narave in bio pridelkov

V parku pri Sv. Ivanu 180 razstavljalcev z živili, oblačili, knjigami in obrtnimi izdelki

Ta konec tedna bo v svetoivanskem parku pestro in veselo. Celoten park se bo spremenil v živahno tržnico, na kateri bodo lahko obiskovalci kupovali naravne in biološko pridelane izdelke, med katerimi bodo prevladovali živila, obrtni izdelki in oblačila. Več o letošnji, sicer 20. izvedbi eko navdihnjenega sejma, ki se predstavlja pod imenom Bioest, smo izvedeli na včerajšnji uradni predstavitvi na sedežu tržaške Pokrajine, kjer sta nas pozdravili Tiziana Cimolino iz združenja Bioest in pokrajinska odbornica Mariella Magistri De Francesco. Slednja je poudarila, da Pokrajina Trst sejem Bioest podpira iz številnih razlogov, eden od teh pa je vsekakor povezan s temo, v sklopu katere organizatorji dogodka skrbijo za ekologijo in okolje.

Več o sami prireditvi pa je povedala Tiziana Cimolino iz Bioesta, ki prireditev pripravlja v sodelovanju z drugimi združenji. Govornica nam je dejala, da želijo s to prireditvijo ozaveščati širšo javnost o pomenu ekološke pridelane prehrane in drugih izdelkov. Letos se bo predstavljalo kar 180 razstavljalcev, na stojnicah pa bo mogoče občudovati prehranske in kozmetične izdelke, obrtne izdelke, oblačila in knjige na temo ekološkega življenja, je poudarila Cimolinijeva. Izvedeli smo tudi, da se bo govorilo tudi o biološko razgradljivih odpadkih, kompostiranju, biodinamičnem poljedelstvu in drugih podobnih temah.

Sejem se bo uradno odprl v soboto ob 10. uri, čez dan pa bodo na sporedu različne delavnice in okrogle

Sejem naravnih izdelkov in bioloških pridelkov so včeraj predstavili na Pokrajini

KROMA

mize. Poskrbljeno bo tudi za glasbene trenutke, ki bodo v celoti v znamenju folk glasbe, za ljubitelje joge, meditacije in Tai Chi ja pa bodo skrbeli uveljavljeni učitelji teh veščin. Svoje znanje in izkušnje pa bodo predstavljala tudi številna združenja, ki se ukvarjajo z ekološkim pridelovanjem. Ta bodo mimoidočim posredovala svoje znanje na preprost način in poskušala prepričati ljudi, da lahko na najbolj prijazen in naraven

način uničimo marsikatero nadlogo. V teh dneh nas denimo motijo žuželke, ki so prilezle na plano. Med njimi so tudi mravlje, ki jih lahko odženemo iz naše kuhinje na preprost in okolju prijazen način. In prav sejem Bioest nam bo postregel še z mnogimi drugimi koristnimi nasveti, ki bodo prav prišli marsikateremu gospodinjstvu. Sejem bo odprt v soboto in nedeljo, in sicer od jutranjih do večernih ur. (sč)

PONTEROŠ - Informativna kampanja za reciklažo odpadnega olja

Odpadna olja oddamo v zbirni center

Državni obvezni konzorcij za odpadno olje COOU tovrstna olja predela in ponovno uporabi - V Trstu lani zbrali 767 ton olja

Ali ste že kdaj sami poskrbeli za menjavo motornega olja svojega avtomobila? Kaj pa ste potem storili z nekaj litrsko črno in gosto tekočino, ki je pricurljala iz njega? V najboljšem primeru ste jo v posodi odnesli v za to opremljene specifične zbirne centre, v najslabšem pa ste jo nespametno odvrgli kar v najbližjo dolino, kjer jo je zemlja vsrkala vase in tako onesnažila podtalne vode.

O odpadnem olju oziroma o njegovi predelavi je včeraj tekla beseda na Ponterošu, kjer je bilo v okviru potujoče informativne kampanje za reciklažo odpadnega olja CircOLIamo, ki jo prireja državni obvezni konzorcij za odpadno olje (COOU), v teh dneh parkiranih nekaj tovornjakov in kontejnerjev. In ravno v enem izmed njih sta predstavnik konzorcija COOU Alberto Hermanin in Vincenzo Grieco Pulle' spregovorila o tem, kako se reciklira odpadno olje in nato spet uporabi večinoma kot novo motorno olje oz. v industriji.

Konzorcij COOU je v 28 letih (odkar deluje) zbral nad 4.700.000 ton odpadnega olja in ga recikliral oziroma ponovno uporabil, tako da je baje kar 25 odstotkov olja, ki ga danes uporabljamo, predelane. Država je na tak način prihranila 3 milijarde evrov na uvozu nafte oziroma je preprečila res noro onesnaženje, je prepričan Grieco. »Pomislite, samo 4 kg odpadnega olja onesnaži površino veliko kakor nogometno igrišče. Olje v vodi na primer ni razgradljivo in na gladini ustvari tanko plast, pod katero organizmi umrejo, saj nimajo zraka.« Lani so v Italiji zbrali 431 tisoč ton odpadnega olja, kar pomeni nad 95 odstotkov razpoložljivega. Kljub striktnim kontrolam, pa manjkajočih 5 odstotkov izgine neznano kam.

Grieco je pohvalil tržaško pokrajino kot virtuozno, saj so na Tržaškem lani zbrali 767 ton odpadnega olja, v vsej FJK pa 4486 ton. Odbornik za okolje Umberto Laurenin ni povsem soglašal z njim, češ da je treba na tem še veliko delati. Na deželni ravni je namreč Trst, glede zbiranja odpadnega olja, šele na zadnjem mestu. Informativna kampanja konzorcija COOU, ki seže tudi v šole, pa je nedvomno hvalevredna poteza, ki se bo dolgoročno obrestovala.

Odpadno olje zbira brezplačno v specifičnih zbirnih centrih. Na Tržaškem jih upravlja družba Acegas-Aps, v Ul. Giulio Cesare 10, Ul. Valmartinaga 10, Ul. Carbonara 2 in na Opčinah na Dunajski cesti 84/a. (sas)

Z leve proti desni - olje v svojih »življenjskih« fazah v rokah Laurenija, Grieca in Hermanina

KROMA

ŠOLSKI IZLET - Dijaki drugih razredov liceja F. Prešerna

Veličastna lepota Sicilije

Občudovali Dolino templjev, Sirakuze, Taormino, normanske katedrale in še marsikaj - Za las zgrešili bruhanje vulkana Etna

Dijaki vseh drugih razredov Liceja F. Prešerna, smo se letos napotili na šolski izlet kar z letalom. Potovali smo v večerni urah in tako naš krog po otoku začeli komaj po prepični noči. Premikali smo se z avtobusom, in sicer v smeri proti-urinega kazalca, tako da je bila prva postojanka znana Dolina templjev v Agrigentu. Sam Goethe je razgled, ki se tu razpira opisal takole: »Nikoli več v življenju ne bom občutil tako velike sreče, kot po tem veličastnem pogledu v tej veličastni dolini.« V antiki se je tu dvigalo kar 10 templjev, od katerih je danes mogoče videti le dva, ki te s svojo velikostjo in lepoto zlahka očarajo; toda presenečeni smo bili tudi nad mozaiki v Villi Armerini. Pot smo nadaljevali še do Sirakuz. Tukajšnja katedrala je prava mešanica raznih arhitektur, kajti iz grškega templja so jo spremenili v cerkev bizantinskih oblik in tej so Normani povišali zidove, Sirakužani pa so jo v teku let spreminjali in objavljali v baročnem stilu. Zadnji slog pa je skupaj z neoklasicizmom najbolj prisoten v mestu Noto, v katerem so plemiči »tekmovali«, kdo bo zgradil najlepšo palačo in cerkev. Seveda nismo zamudili tudi ogleda amfiteatra v Taormini, priljubljenemu turističnemu središču znanih osebnosti, ki gleda na Etno. Škoda le, da je ta začela bruhati, ravno ko smo se mi vračali domov. Pred tem pa nismo smeli izpustiti Cefaluja, Palerma in Monrealeja s svojimi normanskimi katedralami, ki so si med seboj v no-

tranjosti skoraj enake. Zadnji dan smo si kot desert še privoščili obisk arheološkega najdišča prebivalcev Sicilije v Segesti ter srednjeveškega mesteca Erice.

Domov smo se lahko vrnili z nasmehom in polni

na novo nakopičenega znanja. Seveda je bila v takem sončnem tednu čudovita tudi pokrajina in morje, ki sta nas privabljala v teku celotnega izleta.

Matej Jazbec (2. B)

GM - Nocoj v Trstu Zaključni koncert pianistov

Glasbena matica se bo ob koncu šolskega leta predstavila javnosti z vsakoletnimi zaključnimi akademijami, na katerih bo predstavila nekatere od najboljših dosežkov svojih učencev. Nastopili bodo mladi glasbeniki iz vseh sedežev šole v deželi. Prvi večer bo na sporedu v sredo, 23. maja, ob 20.30 v baziliki svetega Silvestra v Trstu in bo v celoti posvečen klavirski umetnosti. Igrali bodo pianisti različnih starosti iz razredov profesorjev Ksenije Brass, Manuela Fighelija, Petre Grassi, Tamare Ražem, Claudie Sedmach, Mojce Šiško, Beatrice Zonta, Vesne Zuppin in Davida Clodiga.

V ponedeljek, 28. maja, se bo niz zaključnih koncertov selil v gorški Kulturni dom, kjer bo ob 18.30 na sporedu koncert z nagrajevanjem, na katerem bodo nastopili predstavniki oddelkov za klavir, violino, violončelo, kitaro, jazz in zabavno glasbo, električno kitaro in tolkala.

Naslednja akademija bo v torek, 29. maja, ponovno zaživela v baziliki svetega Silvestra v Trstu, tokrat v obliki revije solistov in komornih skupin iz raznih oddelkov. Nastopili bodo violinisti, flautisti, harmonikarji in solopecvi iz razredov profesorjev Erike Slama, Iris Risegari, Jagode Kjuder, Igorja Zobi in Ilarie Zanetti. Koncertni večer bo po tradiciji dopolnila še počastitev zaslužnih učencev, ki bodo prejeli priznanje za uspehe na tekmovanjih ali za kakovostno in pogosto sodelovanje pri raznih koncertih in pobudah šole.

Dodatno nagrado za izjemne dosežke pa bodo prejele harfistke iz razreda prof. Tatiane Donis, ki bodo 15. junija imele svojo samostojno akademijo v cerkvi v Barkovljah. Martina Carecci, Paola Gregorič in Eva Škabar so letos zagotovo presegle vsa pričakovanja z vrsto prvih nagrad na mednarodnih tekmovanjih in bodo tokrat lahko pokazale svoje sposobnosti tudi širši publiki. Igrale bodo solo, v duu in v sodelovanju z drugimi mladimi glasbeniki, saj bodo na tem koncertu igrali tudi harfistka Tadeja Kralj in flautisti Marco Obersnel, Ivana Milič ter Lucia Jankovski.

Špetska podružnica Glasbene matice pa bo zaključila šolsko leto na poseben način, ko bo 5. junija ob 18.30 predstavila krstno izvedbo glasbene pravljice Krajica Vida, ki jo je Davide Clodig napisal po pripovedki Nadiških dolin.

DSI - Tv urednica in zgodovinarica Rosvita Pesek na ponedeljkovem večeru

Knjiga o »zlatem obdobju« snovanja slovenske države

V zajetnem delu poglobljena analiza političnega dogajanja v dveletju 1990-1992

Kot posvetilo enemu izmed udeležencev »ponedeljkovega večera« Društva slovenskih izobražencev je dr. Rosvita Pesek v svojo knjigo Osamosvojitvena vlada zapisala: »V spomin na zlati čas snovanja slovenske države.«

In res je ob predstavitvi te njene 762 strani debele knjige, ki nosi podnaslov Kako so gradili državo, med poslušalci zaživel spomin na sicer kratko, vendar bistveno obdobje v bližnji slovenski zgodovini, ko so se v slovenskem narodu in v slovenski politiki ob vseh razlikah pokazale izredna enotnost, odločnost in skrita energija. Pogledi na polpreteklost, na proces demokratizacije, na uvajanje zahodnih gospodarskih in drugačnih standardov so bili pred dvesta desetletjema še dokaj narazen, ko pa je šlo za ostvaritev lastne države, za potrditev narodne samobitnosti, za obrambo pred vojaško agresijo, pa je vse stopilo v ozadje in obmolkniti so morali tudi tisti, ki sicer tudi nad osamosvajanjem niso bili navdušeni.

O tem pripoveduje omenjena knjiga, vendar je to le del njene vsebine. Televizijska urednica, doktorica zgodovinskih znanosti Rosvita Pesek je v predstavitvi vsebine svoje knjige zelo nazorno obnovila celotno dogajanje od prvih demokratičnih volitev 8. aprila 1990 do 22. aprila 1992, ko je na mesto prvega predsednika demokratične vlade Lojzeta Peterleta

stopil novi predsednik Janez Drnovšek, oz. 14. maja 1992, ko je bila izvoljena njegova vlada. Pri tem ni zamažala slabosti novih strank in njihovih predstavnikov, ovir, ki so jih postavljali predstavniki starih sil, samozvani mirovniki, tuje sile. Zanj pa ostaja neizpodbitno, da se je Demosova ali Peterletova vlada zapisala z zlatimi črkami v slovensko zgodovino. Izpeljala je izjemen podvig. Države vzhodne Evrope, ki so se prenavljale po padcu komunizma, so imele ogromne težave, ki se v marsičem poznajo še danes. Slovenija pa je morala ob tem istočasno še graditi svojo državo, jo opremiti z vojsko, valuto, diplomacijo, jo braniti in uveljavljati.

Opis nekaterih ključnih dogodkov je avtorica knjige, ki jo je uvedel predsednik Društva slovenskih izobražencev Sergij Pahor, ki je tudi vodil zanimivo debato, poživila tudi z video posnetki in izjavami protagonistov.

Sama knjiga ima dva dela. Prvih 353 strani je posvečenih opisu in analizi omenjenih dveh let. Sledijo pogovori s člani osamosvojitvene vlade s predsednikom Peterletom na čelu. Članov vlade je bilo kar 27. Ker je prišlo v vladi tudi do nekaterih zamenjav, je pogovorov še več. Le v primeru že rajnih politikov, ali takih, ki jih ni bilo mogoče dobiti na intervju, je avtorica njihova stališča predstavila z odlomki iz že objavljenih spisov.

Rosvita Pesek in njena knjiga na predsinočni predstavitvi v Društvu slovenskih izobražencev

KROMA

UNIVERZA - Raziskava konzorcija AlmaLaurea

Tržaški študentje bolj redno študirajo

Meduniverzitetni konzorcij AlmaLaurea je včeraj v Neaplju objavil štirinajsto raziskavo, ki so jo izvedli med 215 tisoč diplomiranci na 61 italijanskih univerzah, članicah konzorcija, v letu 2011. Med temi so tudi podatki o 3211 diplomirancih Univerze v Trstu, od katerih je 1809 doseglo prvostopenjsko, 993 pa specialistično diplomu.

Kot so sporočili s tržaške univerze, izsledki raziskave kažejo na pozitiven vpliv reforme univerze na rednost študija, saj se je povečalo število diplomirancev (leta 2004 jih je bilo 40, lani pa 43 odstotkov), prav tako se je več študentov odločilo za prakso (lani 62 odstotkov, leta 2004 pa komaj 29 odstotkov). Krepi se tudi težnja po nadaljevanju študija: leta 2004 se je za to odločilo 48 odstotkov diplomirancev, lani pa 64 odstotkov, med prvostopenjskimi diplomiranci pa kar 77 odstotkov.

V zvezi s prvostopenjskimi diplomiranci tržaške univerze, jih 72 odstotkov nima univerzitetnih diplomirancev med starši (državno povprečje je 75 odstotkov), diplomu pridobijo pri 25,5 letih (državno povprečje je 25,7), tržaški diplomiranci pa tudi bolj redno študirajo, saj jih je lani 44 odstotkov dokončalo študij v rednem roku (državno povprečje je 38 odstotkov), prav tako jih je kar 72 odstotkov redno obiskovalo predavanja (na vsedržavni ravni 69 odstotkov). Kar 85 odstotkov diplomirancev je na splošno zadovoljnih z opravljenim študijem.

Med specialističnimi diplomiranci je nekoliko višji odstotek tistih, ki imajo med starši kakega diplomiranca, obenem jih 42 odstotkov zaključil študij v rednem roku (državno povprečje je 47 odstotkov) v povprečni starosti 27,6 leta (državno povprečje je 27,8), 73 odstotkov pa jih je izjavilo, da je redno sledilo več kot trem četrtinam predavanj. Višji je tudi odstotek tistih, ki so opravili prakso (63 odstotkov, medtem ko je državno povprečje 54,5 odstotka). Tako pri prvostopenjskih kot pri specialističnih diplomirancih pa je odstotek tistih, ki so del študija opravili v tujini, precej višji od državnega povprečja.

ŠOLSTVO - Obletnica umora Falconeja

Na ladji zakonitosti tudi slovenska dijakinja

Plovba t.i. ladij zakonitosti, ki bo sta danes jutraj pripluli v Palermo, kjer bo osrednja manifestacija ob 20. obletnici mafijskega atentata v Capaciju, v katerem sta izgubila življenje sodnik Giovanni Falcone in njegova žena Francesca Morvillo, bo tudi slovensko obarvana. Kot zastopnica pokrajinske dijaške konzulte za Tržaško je namreč na pot odšla tudi njena podpredsednica Jessica Frandolič, ki obiskuje 3.B razred znanstvene smeri na slovenskem Liceju Franceta Prešerna. Jessica, drugače doma iz Doberdoba, je včeraj zgodaj jutraj odpotovala proti Civitavecchii, od koder je včeraj popoldne odplula ladja Toscana (druga »ladja zakonitosti« je Lazio, ki je zvečer odplula iz Neaplja).

Plovba obeh ladij predstavlja sklepni del projekta vzgoje k zakonitosti, ki ga vsako leto pripravita in iz-

peljeta italijansko ministrstvo za šolstvo in fundacija Giovanni e Francesca Falcone. Spored letošnje izvedbe je obsegal npr. tudi okroglo mizo, ki je bila za sinoči napovedana na ladji Toscana ob prisotnosti ministra za šolstvo Francesca Profuma, vsedržavnega protimafijskega tožilca Piera Grassa in drugih, poleg tega je bil predviden tudi ogled dokumentarca o ubitih sodnikih Giovanniju Falconeju in Paolu Borsellinu.

Današnji dan bodo po jutranjem izkrcanju dijaki v dobršni meri preživeli v t.i. vaseh zakonitosti v Palermu, popoldne pa se bodo udeležili povork in spominskih svečanosti, medtem ko si bodo zvečer na mestnem stadionu ogledali nogometno tekmo med državnima reprezentancama sodnikov in pevcev. Po nočni plovbi se bodo v Civitavecchio vrnila danes popoldne.

V knjigarni Lovat danes

pobuda za ljubitelje branja

V knjigarni Lovat bo danes ob 17. uri pobuda »Amo chi legge«, posvečena ljubiteljem branja. Pobuda bo v okviru srečanj, ki jih prireja državno združenje založnikov v mnogih italijanskih knjigarnah. Prireditve je namenjena najmlajšim, igralci in animatorji skupine La Fa Bù pa bodo poskrbeli za branje odlomkov, risanje in manjša darila. Vstop je prost.

Saša Quinzi

v palači Gopcevich

V palači Gopcevich (Ul. Rossini št. 4) bo danes ob 17.30 v dvorani Bobi Bazlen srečanje s Sašo Quinzijem na temo »Giuseppe Tominz alle Bocche di Cattaro«. Pobudo prirejajo mestni muzeji v okviru ciklusa srečanj z naslovom »Interno con figure«.

Skrivnosti tržaškega narečja

Združenje Altamarea prireja danes v kavarni San Marco (Ul. Battisti št. 18) srečanje na temo Skrivnosti tržaškega narečja: zgodovina, besede, pesmi. Srečanje bo ob 18.30 in ga bo uvedla Rina Anna Rusconi. Govorili bodo docent na tržaški univerzi Roberto Fontanot, izvedenec Nereo Zeper in predsednik združenja Giuliani nel mondo Dario Locchi. Livio Cecchelin bo na klavirju spremljal pesmi v izvedbi Marielle Terragni.

Glasbeni popoldnevi

v gledališču Rossetti

V gledališču Rossetti bo danes v dvorani Bartoli ob 18. uri deveta izvedba prireditve »Pomeriggi musicali« (Glasbeni popoldnevi). Na prvem srečanju bo danes predstava Goodbye Berlin: na poti s Kurtom Weillom. Nastopila bosta Marzia Postogna in Raffaele Prestinenzi, na klavirju Corrado Gulini.

Zaključek šolskega leta na

univerzi 3. starosti Dobrina

V gledališču Silvio Pellico (Ul. Ananjan št. 5/2) bo danes slovesnost ob zaključku šolskega leta 2011-2012 tržaške univerze tretje starosti Danilo Dobrina. Slovesnost bo ob 16. uri. Po krajšem uradnem delu bo na vrsti predstava z več točkami na glasbenem, plesnem in gledališkem področju. Nastopili bodo zbora Danilo Dobrina in Lions Singers, gojenci plesne šole Alessandra Vianija in orientalska plesalka Daria Bertogna, za prozo pa bo poskrbel Valentino Pagliei.

SV. IVAN - Danes Sarajevo, glasba, vino in vrtnice

V rastlinjaku v svetoivanskem parku bo drevi od 18. do 20. ure večer posvečen Sarajevu, vrtnicam in vinu ob prijetni glasbeni spremljavi.

Uvodoma bo Vladimir Vremec, načrtovalec rožnika in preureditve parka, predstavil vrtnico posvečeno cesarici Jožefini, Napoleonomu prvi ženi, nato pa bodo Dževad Karahasan, eden najbolj vidnih pisateljev z Balkana, psiholog Franco Rotelli in pisatelj Piero del Giudice spregovorili o antologiji *Sarajevo, knjiga o obleganju*. Za glasbeni intermezzo bosta poskrbeli Abner Colombo (violina) in Štefan Bembi (harmonika).

Večer bosta sklenila Benjamin Zidarich z opisom svoje vinarske poti in vin, ki bodo na voljo za pokušnjo, ter Marina Brollo z izborom vrtnic, ki so po vonju najbolj sorodne njegovim vinom. V primeru slabega vremena bo prireditve potekala v sosednji roza dvorani.

RICMANJE - Razstava izdelkov malčkov iz otroškega vrtca Palčica

Mali, a ustvarjalni prstki

Iz vsakovrstnih izdelkov in fotografij na velikem zaslonu so obiskovalci lahko dobili vpogled v vsakdan otroškega vrtca

Telovadnica otroškega vrtca Palčica v Ricmanjih se je v nedeljo prelevila v umetnostno galerijo. Vzgojiteljici Miriam in Miriana sta z malčki postavili bogato razstavo ročnih in likovnih izdelkov, ki so jo obiskali tako starši kot sorodniki in prijatelji ter imeli vpogled v raznoliko pedagoško ponudbo ricmanjskega otroškega vrtca. Mali prstki so celo leto pridno gnetili, strigli, lepili, barvali in ustvarjali velike mojstrovine. Številni obiskovalci so si lahko ogledali vazice, okrašene z umetno maso in rožicami, ki so jih otroci podarili mamam ob priložnosti materinskega praznika, lesene listnice z vzorcem pikapolonice iz orehove lupine, ki so jih očetje prejeli v dar za očetov praznik, velike pločevinaste škatle, okrašene s tehniko »decoupage«, kjer bodo otroci lahko hranili svoje najlepše spomine, božične svečnike iz storžev, zlate angelčke iz školjk, pajacke iz tulcev in veliko drugega. S ponosom so »veliki«,

ki bodo septembra že sedeli v šolskih klopih, razstavili svoje zvezke z grafomotoričnimi vajami, ki jih pod vodstvom vzgojiteljic pridno rešujejo in se tako pripravljajo na vstop v osnovno šolo. Ricmanjski malčki so z veseljem spremljali mamice in očke ter dedke in babice po vseh kottičkih razstave in jim razložili postopke nastajanja izdelkov ter jim zaupali, na katere so najbolj ponosni. Obiskovalci so si obenem lahko ogledali fotografije na velikem zaslonu in tako pokukali v vsakdan otroškega vrtca ter otrokom virtualno sledili na poučnih ekskurzijah. Razstava pa je le končni cilj celoletnega truda malčkov, ki so v tem šolskem letu skozi ročna in likovna dela vadili fino motoriko, urili koncentracijo, krepili domišljijo, natančnost, vztrajnost ter estetski čut. Pobude kot so otroške razstave postanejo tako dragocen trenutek, ko se otrokom poplača celoletni trud ter postavi v ospredje njihovo ustvarjalnost.

LIKOVNA UMETNOST - Ob 150-letnici umetnikovega rojstva

Na Dunaju Klimtova dela skozi umetnikove besede

Razstava pod naslovom *Klimt: Zelo osebno* v Leopoldovem muzeju bo na ogled do 27. avgusta

Letos mineva 150 let od rojstva avstrijskega slikarja Gustava Klimta (1862-1918). Jubilej v avstrijski prestolnici obeležujejo z mnogimi razstavami. V Leopoldovem muzeju je na ogled razstava Klimt: Zelo osebno. Z njo so, kot je v pogovoru povedal kustos razstave Tobias G. Natter, želeli ponuditi svež pogled na umetnika in njegovo delo.

"Imeli smo priložnost videti že veliko Klimtovih razstav - Klimt, slikar žensk, Klimtove krajine, Klimtove risbe in podobno. Vendar pa je umetnik sam pri tem vedno ostajal v ozadju, njegove osebnosti nismo spoznali. Razstava je priložnost, da se to spremeni," je dejal. V središču postavitve so Klimtova dela iz muzejske zbirke, ki jih dopolnjujejo umetnine iz tujih zbirk. Spremljajo jih Klimtovi citati, ki obiskovalcu omogočijo, da umetnika bolje spozna. "O Klimtu so že veliko pisali, tako v času njegovega življenja, še več po njegovi smrti. To pa je prva priložnost, ko je dobil besedo umetnik sam," je poudaril Natter.

Razstavo uvede fotografija stavbe Secesije. Gibanje je bilo na Dunaju ustanovljeno leta 1897, razstavišče pa je načrtoval Joseph Maria Olbrich. Fotografija pokaže, kakšen tujek je stavba tedaj predstavljala v mestu. "Eno ključnih vprašanj je, ali je Klimt pripadal 19. ali 20. stoletju, ali je bil predstavnik tradicije ali alternative. Bil je pravzaprav oboje," je poudaril Natter. V tistem času je umetnik izvršil nekaj izjemno pomembnih naročil. Ko je bil star okrog 30 let, je denimo delal poslikave v Burgtheatru in Umetnostnozgodovinskem muzeju, s katerimi je požel uspeh. Prelom pa so pomenile slike za dunajsko univerzo, ki so povzročile škandal, denimo upodobitev medicine. Zdravniki so tedaj veljali za bogove v belem in tako so jih želeli videti naslikane na univerzi. Vendar pa je Klimt naslikal nekaj popolnoma drugega - po Natterjevih besedah precej pesimistično sliko, na kateri vlada kaos. Končalo se je tako, da je univerza slike vrnila umetniku. Ta je poslej slikal le za nekaj izjemno premožnih zasebnih naročnikov, ki so bili najpogostejše njegovi prijatelji.

Na razstavi tako sledijo dela bolj zasebne narave. Posamezna poglavja, teh je 20, uvajajo umetnikovi citati. Mogoče je prebrati: "Tukaj delam na petih slikah. Šesto platno je še vedno prazno, morda ga bom prinesel nazaj domov. Slikam jezero..." Krajine je Klimt začel slikati v pokrajini Salzkammergut. Tja je prvič potoval leta 1898 in tamkajšnje gore ter jezera so ga tako očarali, da se je od takrat vsako leto vračal.

Svoji ljubici Marie Zimmermann pa je na Dunaj pisal številna pisma, v katerih je včasih zelo podrobno opisoval svoj vsakdanjik, med drugim tudi, kaj slika, kadar je vreme lepo, in kaj, kadar ni. To je za nas še posebej zanimivo, poudarja Natter.

Prijateljici Emilie Flöge je Klimt v dveh desetletjih napisal ogromno razglednic in pisem. V vitrinah je predstavljenih kakšnih 400 razglednic, ki jih je prejela od umetnika. Razstava tako opravi tudi z dosedanjim prepričanjem, da Klimt za seboj ni pustil pisane besede, pa tudi, da ni bil sposoben umetniške refleksije. Vemo, da je bilo razglednic še več, saj jih je Flögejeva po umetnikovi smrti veliko zažgala.

Emilii Flöge je posvečeno tudi eno od poglavij razstave. Flögejeva je bila uspešna modna oblikovalka. Kak-

V dunajskem Leopoldovem muzeju je na ogled najbogatejša zbirka Klimtovih del; na posnetku desno dama s pahljačo, spodaj portret Adele Bloch-Bauer

šen je bil njun odnos, ne vemo natančno. Verjetno je bil sprva intimen, pozneje se je spremenil bolj v partnerstvo v zelo modernem smislu. Živela sta vsak svoje življenje, čeprav sta bila drug za drugega zelo pomembna, meni Natter.

Ženskam, ki so zaznamovale umetnikovo življenje, je posvečeno tudi poglavje Klimt kot oče in ljubimec. Poleg že omenjene Mizzi Zimmerman in Flögejeve je predstavljena tudi Camilla Huber. S Klimtom je imela tri otroke, pozneje pa se je poročila z drugim. Njen mož je zahteval, da sežge vse Klimtove stvari, zato se iz tega razmerja ni ohranilo nič zapisanega.

V razstavo pa je vključeno tudi eno ključnih Klimtovih del iz muzejske zbirke. To je slika Življenje in smrt, ki pripoveduje o še eni Klimtovi navadi ali obsesiji, in sicer o tem, da je svoje slike pogosto preslikaval. V svojih pismih je Klimt večkrat zapisal, da je nesrečen. To je pravzaprav presenetljivo za umetnika, ki je imel slavo, denar, ženske, za umetnika, ki je bil pravi hedonist. Vendar pa je to posledica nenehnega umetnikovega iskanja, ki ga sicer v njegovih delih ni mogoče zaznati. Znano je, da se je z nekaterimi slikami ukvarjal tudi po več let. Nekateri naročniki so, denimo, na portrete morali čakati tudi po dve, tri leta in mu jih na koncu skoraj s silo iztrgati iz rok.

Postavitve spremljajo fotografije iz Klimtovega zasebnega življenja. Na razstavi jih je prvič mogoče na enem mestu videti v tolikšnem številu, mnoge so bile posnete na Atterseeju. Umetnika prikazujejo v sproščenem ozračju, obkroženega z njegovimi najbližjimi. Le nekaj jih je v lasti muzeja, večinoma pa so v zasebni lasti. Te foto-

grafije imajo danes po Natterjevih besedah zelo visoko ceno in se prodajajo po 50.000 evrov.

Kot posebnost razstave, ki je odprta do 27. avgusta, pa je Natter izpostavil rekonstrukcijo umetnikovega studia na Josefstädter Strasse, kjer je Klimt ustvarjal med letoma 1892 in 1911. Klimtov studio je bil za umetnika izjemno pomemben prostor, saj se je sredi škandalov vanj umaknil pred javnostjo.

Tatjana Zemljič/STA

EPK - Danes in jutri

Maribor tudi prestolnica evropske pravljice

Maribor bo ta teden v znamenju evropske pravljice. V organizaciji Mariborske knjižnice bodo danes izvedli Pravljični dan in Pravljično šolo, jutri pa se bo pričel dvodnevni mednarodni simpozij na temo evropske pripovedovalske dediščine s pravljčnim večerom za odrasle.

Evropska pravljica je poleg Literarnih postaj drugi projekt Mariborske knjižnice v okviru programa Evropske prestolnice kulture (EPK). Njen namen je celovita, poglobljena in raznolika predstavitev evropske pripovedovalske dediščine in njena ponovna umestitev v slovenski kulturni kanon, je povedala direktorica knjižnice Dragica Turjak.

Pravljični dan, namenjen pripovedovanju otrokom in mladostnikom, ter Pravljična šola, namenjena strokovnemu usposabljanju pripovedovalcev, sta v Mariboru že stalnica, saj bosta letos potekala 12. zapovrstjo. Tokrat bosta zgodbe pripovedovala gosta s Škotske Tom Muir in Lawrence Tulloch. Dogajanje se bo ta dan zaključilo s Pravljičnim večerom v klubu KGB.

Naslednji dan se bo dogajanje preselilo v Hotel City, kjer bo mednarodni simpozij z okoli 100 udeleženci. Razmišljali bodo o temah in motivih evropske folklorne tradicije, o posebnostih ljudskega pravljničnega izročila, o pravljčnih žanrih in poetikah posameznih avtorjev, o pomenu pravljčnih arhetipov za osebni razvoj mladega bralca ter o pravljici kot pripovednem dogodku.

Dvodnevno srečanje organizirata uredništvo revije Otroci in knjiga, ki jo že 40 let izdaja Mariborska knjižnica, ter slovenska sekcija Mednarodne zveze za mladinsko književnost (IBBY). Med govorniki bodo baskovski pisatelj Juan Kruz Ige-rabide Sarasola, črnogorski pravljničar Vuk Cerović ter nizozemski mladinski avtor Hans Hagen.

Jutri zvečer bo v dvorani Lutkovnega gledališča Maribor mednarodni pravljčni večer za odrasle, kjer bodo poleg Muira in Tullocha s svojo interpretacijo pravljic nastopili še Maritha Nielsen z Norveške, Ana Hofman iz Srbije ter Anja Štefan in Ana Duša iz Slovenije. Z njim želijo pripovedništvo približati tudi odraslim.

FESTIVAL - V okviru Evropske prestolnice kulture

Klovnbuf 2012: Od dvornega norca do filozofa

Mednarodni gledališko-klovnovski festival bo v Mariboru, Ljubljani in še nekaterih mestih potekla med 24. majem in 7. junijem

V Mariboru, Ljubljani in še v nekaterih slovenskih mestih bo od jutri do 7. junija potekal 5. mednarodni gledališko-klovnski festival Klovnbuf 2012. Letošnja izdaja bo na vsebinski ravni raziskovala zgodovinsko perspektivo transformacije lika klovna od dvornega norca do filozofa

z močno politično, socialno in družbeno angažirano pozicijo. Na festivalu se bodo predstavili vrhunski, svetovno priznani umetniki sodobnega profesionalnega klovnskega gledališča. Ker je festival uvrščen v program Maribor 2012 - Evropska prestolnica kulture, in sicer v program-

ski sklop Terminal 12, bo glavčina festivalskega programa potekala v Mariboru. Festival se bo selil tudi v Ljubljano, ostala partnerska mesta EPK 2012 ter druge kraje po Sloveniji, je na včerašnji predstavitvi povedala Brigita Dane iz Zavoda Bufeto, ki festival organizira.

Festival tudi letos sestavljajo štirje stalni programski skopi. V sklopu Klovnbufovega gledališča za otroke se bodo 26. in 27. maja v Lutkovnem gledališču Maribor predstavili Theater Kavardak (Rusija), Ibaccala Clown (Švica), Fraser Hooper (Nova Zelandija) in Zavod Bufeto. Za odrasle pa se bodo med 28. in 31. majem prav tako v Lutkovnem gledališču Maribor predstavili Jango Edwards (ZDA), Aleksej Mironov (Rusija), Paolo Nani (Italija) in Mikos (Rusija).

Delavnica klovnskega gledališča - Klovnbufov laboratorij bo od 29. do 31. maja potekala na 2. gimnaziji Maribor in od 1. do 3. junija v dvorani Stare pošte Slovenskega mladinskega gledališča v Ljubljani. Vodil jo bo Yvo Mentens, predavatelj francoske klovnske šole Le Samovar.

Četrty programski sklop je potujoči festival Klovnbufova karavana. Ta bo letos med 23. junijem in 7. julijem obiskal Mursko Soboto, Slovenj Gradec, Velenje, Izolo, Kamnik, Piran, Portorož, zagotovo pa se bo na svoji poti ustavila še kje, saj se po besedah Danejeve ponekod še dogovarjajo za sodelovanje.

Sicer pa po njenih besedah letošnji festival uvaja dva nova programska sklopa. Prvi je Klovnbufovo noro mesto, ki ga Zavod Bufeto pripravljava skupaj s francosko klovnsko šolo Le Samovar in v okviru katerega bodo izvajalci poskrbeli za številne ulične klovnske intervencije, akcije in klovnske reprize. Potekal bo v Mariboru od 29. do 31. maja in v Ljubljani od 1. do 3. junija.

Drugi je Klovnbufov oder, ki bo ponudil vpogled v delo slovenskih ustvarjalcev klovnskega gledališča in bo potekal v Slovenskem mladinskem gledališču. V tem sklopu bo mogoče videti predstavi Moja nit je rdeča Eve Škofič Maurer ter Ugriz Tine Janežič in Dušana Teropšiča, Zavod Bufeto pa bo se skupaj z mednarodnimi gosti predstavil s projektom Ultimativna tragedija. Festival bo ob tem ponudil še Klovnbufovo šolo za klovne in poskrbel za Vesele Klovnbufove ulice, Klovnbufovo mesto smeha pa bo ponudilo na ogled klovnske predstave na zunanjih prizoriščih v Mariboru, Ljubljani in drugod po Sloveniji.

Po besedah Natalie Sultanove z Zavoda Bufeto želijo zajeti kar najširši krog občinstva, zato bo veliko dogodkov letošnjega festivala potekalo na prostem. Poleg tega bodo skušali s festivalskimi razglednicami pritegniti tudi tiste Ljubljančane, ki ne živijo v samem središču mesta.

Arhivski posnetek z enega od prvih festivalov Klovnbuf

KAIRO - Okrog 50 milijonov volivcev izbira predsednika države

V Egiptu danes in jutri prve volitve po padcu Mubaraka

Vprašanje je, ali bo država dobila sekularnega predsednika ali islamista

KAIRO - V Egiptu bodo danes in jutri prve predsedniške volitve od strmo-glavljenja dolgoletnega voditelja Hosnija Mubaraka, ki ga je lani z oblasti odnesla arabska pomlad. Volitve bodo odgovorile na vprašanje, ali bo Egipt poslej vodil sekularni predsednik, povezan z ostanki bivšega režima, ali islamist, kar bi lahko vplivalo na odnose države s svetom. Ključne volitve bodo tako določile prihodnjo pot te najbolj poseljene arabske države, pri čemer pa si večina izmed okoli 50 milijonov volivcev po več kot letu dni pretresov želi predvsem miru ter konca krvavih nemirov, gospodarske stagnacije, negotovosti in naraščajočega kriminala, poročajo tuje tiskovne agencije.

Država, kjer so na parlamentarnih volitvah, ki so se začele novembra lani in potem potekale v več krogih, slavili desetletja zatirani islamisti, v prvi vrsti združeni v Muslimansko bratovščino, je bila tokrat deležna prve odprte in demokratične kampanje pred predsedniškimi volitvami. A ta je bila v veliki meri umazana. Glavni kandidati iz liberalnega tabora so islamistom očitali, da želijo Egipt spremeniti v neke vrste talibansko diktaturo. Trije deklarirani islamisti pa so svoje sekularne nasprotnike blatili, da so le ostanek starega režima.

Na volitvah kandidira 13 kandidatov. Ker je le malo verjetno, da bo kdo izmed njih že v prvem krogu prejel več kot 50 odstotkov glasov, bodo novega predsednika Egipčani najverjetneje dobili šele po drugem krogu 16. in 17. junija. Med kandidati, ki imajo glede na ankete dobre možnosti, da se uvrstijo v finale, so nekdanji prvi mož Arabske lige in nekdanji zunanji minister Amr Musa, zadnji Mubarakov premier Ahmed Šafik, uradni kandidat Muslimanske bratovščine Mohamed Mursi in nekdanji član bratovščine oz. neodvisni islamist Abdel Monem Abul Futuh.

Musa in Šafik sta v predvolilni kampanji izpostavljala svoje politične izkušnje in obljubljala vrnitev k stabilnosti. Poskušala sta se tudi distancirati od svojega nekdanjega šefa Mubaraka, ki mu trenutno sodijo za vpletenost v uboje med lansko vstajo in korupcijo. Sodbo naj bi mu izrekli 2. junija.

Abul Futuh je obljubljal zmerni islamizem, pri čemer se je opiral na podporo zelo raznolikih skupin - od salafističnih fundamentalistov do mladih sekularnih aktivistov. Mursi na drugi strani uživa močno podporo razvejane mreže Muslimanske bratovščine. Pri tem se številni Egipčani bojijo, da bi bratovščina, glede na to, da v egiptovskem parlamentu več kot 70 odstotkov poslanskih sedežev zasedajo islamisti, prevzela primat nad politiko v državi.

Egipt je bil več tednov pred volitvami prekrit s predvolilnimi plakati, predsedniški kandidati pa so križarili po državi in prebivalstvu po desetletjih avtokratskih režimov obljubljali svetlejšo prihodnost. Pred dnevi so bili egiptovski volivci deležni tudi prvega televizijskega soočenja predsedniških kandidatov v zgodovini, v katerem sta se soočila Musa in Futuh.

Priča pa so bili tudi nekaj manj spodbudnim predvolilnim dogodkom. Tako je volilna komisija že tedne pred volitvami iz različnih tehničnih ali pravnih razlogov diskvalificirala 10 kandidatov, med njimi nekdanjega vodjo obveščevalnih služb Omarja Sulejmana, prvo izbiro Muslimanske bratovščine Hajrata al Šaterja in salafističnega politika Hazema Abuja Ismaila. Izbris slednjega iz volilne tekme je v začetku meseca sprožil smrtonosne spopade.

Volilna kampanja se je zaključila v ponedeljek, a tik pred volitvami je bilo tudi do okoli 50 odstotkov volivcev še vedno neodločenih. Je pa nedavna raziskava ameriškega raziskovalnega inštituta Pew nakazala, v kakšno smer bi se lahko nagibali Egipčani. V raziskavi se jih je na vprašanje, katera država jim je glede razmerja med politiko in religijo v vladi za zgled, namreč 61 odstotkov izreklo za Savdsko Arabijo in le 17 za Turčijo.

Elita v državi, ki se je minulo leto še veselila, ko je bil Mubarak prisiljen v odstop, je tudi v tej luči danes globoko razočarana. Predvsem akademiki in poslovneži se sprašujejo, ali je demokracija po načelu »en člo-

Ob volitvah so iz strahu pred nemiri poosttrili varnostne ukrepe. Varnostne sile bodo tako navzoče na voliščih po vsej državi.

ANSA

vek - en glas» pravilna pot za državo, v kateri je četrtina prebivalstva nepismena.

V Egiptu doslej dejansko niso uresničili ciljev lanske vstaje, med katerimi je prevladovala zahteva po razgradnji Mubarakovega sistema, ki je dušil politično življenje. Varnostnih sil in obveščevalnih služb, ki so bile temelj policijske države, niso reformirali. Nespremenjena so ostala tudi ministrstva in vladne agencije, ki so desetletja v veliki meri delovala na podlagi nepotizma in korupcije.

Vladajoči vrhovni vojaški svet, ki je po vodstvom Mubarakovega dolgoletnega obrambnega ministra, generala Huseina Tantavija, od lanske vstaje na čelu Egipta, je sicer poudarjal, da je držal obljubo o tem, da bo državo popeljal proti demokraciji, saj da mu je v primerjavi s Sirijo in Libijo uspelo obdržati relativno stabilnost. Prav tako je obljubil, da bodo predsedniške volitve poštene in da bo po izvolitvi predsedniku predal oblast. Prav ta preda-

ja oblasti naj bi zaključila nemirno obdobje tranzicije. A v Egiptu še niso uspeli začeti pisati nove ustave, pri čemer še sploh ni bila oblikovana komisija, ki naj bi jo pripravila. Tako na primer tudi ni jasno, kakšne bodo pristojnosti novega predsednika in kakšne parlamenta.

Ob volitvah so iz strahu pred nemiri poosttrili varnostne ukrepe. Varnostne sile bodo tako navzoče na voliščih po vsej državi. (STA)

FRANKFURT - Val optimizma pred vrhom EU

Evropske borze navzgor

FRANKFURT/PARIZ/LONDON - Osrednje evropske borze so današnje trgovanje zaključile z rastjo indeksov. Vlagatelji so pred vrhom EU, ki bo posvečen ukrepom za krepitev rasti in zaposlovanja, optimistični, da bodo evropski voditelji tokrat sprejeli učinkovite ukrepe v boju z dolžniško krizo. Na vrednosti je izgubil evro, medtem ko so se cene nafte gibale neenotno. Evropski voditelji bodo v sredo govorili o tem, kako se po varčevalni mrzlici osredotočiti na rast in delovna mesta. Srečanje bo tako kot številna pred njim najverjetneje zasenčila razprava o grški usodi v območju evra. Uradno sicer večina veljakov v uniji v en glas zatrjuje, da želijo, da Grčija ostane v območju evra. A vendar se v ozadju pripravlja načrt B, pravi več evropskih diplomatov. Začasni izstop države iz območja skupne valute je vse verjetnejši, omenja se možnost, da bi država zapustila evro za deset let.

Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) je sicer včeraj objavila napoved, v kateri območju evra za leto napoveduje 0,1-odstoten padec bruto domačega proizvoda (BDP), za prihodnje leto pa 0,9-odstotno rast. Gospodarska aktivnost se bo v območju evra v drugi polovici leta nekoliko okrepila, čeprav bo brezposelnost še rasla, meni OECD.

Indeks najpomembnejših podjetij v območju evra Eurostoxx 50 se je včeraj zvišal za 2,13 odstotka na 2195,94 točke. V Parizu pa se je indeks CAC 40 dvignil za 1,88 odstotka na 3084,09 točke, londonski indeks FTSE 100 je ob 1,86-odstotni rasti trgovanje končal pri 5403,28 točke, v Frankfurtu pa je indeks DAX pridobil 1,65 odstotka in trgovanje sklenil pri 6435,60 točke.

Indeks ATX je na borzi na Dunaju pridobil 2,42 odstotka in trgovanje sklenil pri 1959,30 točke, v Zürichu pa se je indeks SMI zvišal za 1,64 odstotka na 5910,20 točke. V Milanu je indeks FTSE Italia All-Share pridobil 3,36 odstotka in končal pri 14.428,75 točke, v Budimpešti pa je indeks BUX ob 0,89-odstotni rasti trgovanje končal pri 16.747,55 točke.

Vlagatelji so pred vrhom EU, ki bo posvečen ukrepom za krepitev rasti in zaposlovanja, optimistični, da bodo evropski voditelji tokrat sprejeli učinkovite ukrepe v boju z dolžniško krizo

ANSA

Negotovost glede grške prihodnosti v območju evra je na 22-letno dno znižala tudi osrednji grški borzni indeks, ki je včeraj izgubil 1,84 odstotka in trgovanje sklenil pri 534,55 točke. Tako nizko vred-

nost je nazadnje dosegel leta 1990, grške delnice pa so od dela 2008 izgubile že skoraj 90 odstotkov vrednosti. Zvišujejo se tudi indeksi na newyorškem Wall Streetu. Industrijski indeks Dow Jones je trenutno pri

Na Češkem znova protesti proti vladni varčevalni politiki

PRAGA - Čehi so včeraj znova izrazili svoje nasprotovanje varčevalnim ukrepom in reformam. Na protestu zoper varčevalno politiko češke vlade se je v Pragi znova zbralo več tisoč predstavnikov sindikatov in nevladnih organizacij. Včerašnje protestno zborovanje v češki prestolnici je zadnje v vrsti demonstracij v okviru kampanje »Ustavimo vlado«. Protestniki s tovrstnimi protesti desnosredinsko vlado pozivajo, naj opusti predvidene varčevalne ukrepe in odstopi, poročajo tuje tiskovne agencije.

Največji shod proti varčevanju, ki hkrati predstavlja tudi enega največjih protestov po padcu komunizma na Češkem, je bil 21. aprila, ko se je v Pragi zbralo okoli 100.000 protestnikov.

Kot so napovedali vodje sindikatov, nameravajo v prihodnjih tednih blokirati poslopja petih ministrstev, zagrozili pa so tudi z organizacijo vsesplošne stavke. Do te bi lahko prišlo po poletnih počitnicah. Jezni so tudi kmetje. Danes bodo svoje nasprotovanje znižanju subvencij za dizel izrazili z blokadami cest po vsej Češki.

Vlada medtem zatrjuje, da so rezi v javno porabo in reforme nujni za uravnotežen državni proračun. Češka ta trenutek ni v zavirljivem gospodarskem položaju. Obseg češkega bruto domačega proizvoda (BDP) se je v prvih treh mesecih na letni ravni zmanjšal za en odstotek, država pa je v recesiji. Češka vlada napoveduje, da bo država letošnje leto sklenila s stagnacijo BDP, potem ko je minulo leto zabeležila 1,7-odstotno rast.

12.541 točkah, kar je 0,30 odstotka nad izhodiščem. Tehnološki indeks Nasdaq je doslej pridobil 0,52 odstotka in se giblje okrog 2853 točk.

Na vrednosti je izgubil evro, za katerega je bilo treba včeraj pozno popoldne na borzi v Frankfurtu odšteti 1,2733 dolarja, kar je 0,58 odstotka pod izhodiščem. Evropska centralna banka je referenčni tečaj evra opoldne postavila pri 1,2768 dolarja (v ponedeljek pri 1,2750 dolarja).

V včerašnjem trgovanju so se cene nafte gibale neenotno, na trgovanje pa so vplivale predvsem novice, da bo Iran Mednarodni agenciji za jedrsko energijo (IAEA) dovolil pregled njegovih spornih jedrskih naprav. Teksaska lahka nafta z dobavo v juniju se je tako na newyorški borzi doslej pocenila za 44 centov na 92,13 dolarja za 159-litrski sod, julijske terminske pogodbe za severnomorsko nafto vrste Brent pa so se v Londonu podražile za 14 centov na 108,95 dolarja za sod. (STA)

BERLIN - Vodja grške levičarske koalicije Siriza

Aleksis Cipras pozval Nemčijo, naj ublaži pritisk n Grčijo

BERLIN - Vodja grške levičarske koalicije Siriza Aleksis Cipras je včeraj v Berlinu Nemčijo pozval, naj ublaži pritisk na Grčijo, varčevalno politiko pa je označil za »povsem neučinkovito«. Hkrati je napovedal, da bo Grčija, če bo na predčasnih parlamentarnih volitvah 17. junija zmagala skrajna levica, ostala v območju evra. Cipras je ob obisku Berlina Nemčijo po poročanju tujih tiskovnih agencij obtožil, da želi geografsko izolirati krizo in da skuša »uničiti« grško ljudstvo. Drugi program finančne pomoči evrskih držav in Mednarodnega denarnega sklada po njegovih besedah predstavlja obliko izsiljevanja.

V zvezi z zavezami oz. ostrim varčevanjem, ki so ga Atene obljubile v zameno za prvo in drugo finančno pomoč, je dejal še, da se je takšna politika izkazala za popolnoma neučinkovito, saj je Grčija že peto leto v recesiji. Grški levičar, ki je po majskih parlamentarnih volitvah kot drugi dobil mandat za sestavo grške vlade, a mu to ni uspelo, je pozval k oblikovanju skupne, evropske rešitve za dolžniške težave območja evra. »Nemce in Francoze prosimo za solidarnost,« je poudaril.

Koalicijo Siriza je imenoval za »globoko proevropsko«. »Ne želimo uničiti Evrope,« je zatrdil. Napovedal je

še, da bo Grčija, če bo na predčasnih parlamentarnih volitvah 17. junija zmagala skrajna levica, ostala v območju evra. »Glas za levico ne pomeni, da bomo opustili evro. Prav nasprotno, evro bomo obdržali,« je dejal. V tej luči je menil, da opustitev varčevalnega programa ne bi pomenila izstopa Grčije iz evrske skupine. »Rešitev bomo skušali poiskati na evropski ravni in prepričan sem, da nam bo uspelo,« je bil optimističen.

Cipras je včeraj v Berlinu obiskal vodstvo nemške opozicijske stranke Levica, ki ima v parlamentu 11 odstotkov sedežev.

GORICA - Župan predstavil svojo odborniško ekipo in porazdelitev resorjev

Romoliju tudi univerza in ceste, Bellanovi gospodarstvo in delo

Podžupan Sartori odgovoren za decentralizacijo in evropske projekte - Sredi mandata možne zamenjave

Župan Romoli z novimi odborniki

BUMBACA

Upošteval je politično težo posameznih strank, ki so ga podprle na majskih volitvah, pravi pa, da je še večjo pozornost posvetil kompetencam posameznikov. Zato je Ettore Romoli prepričan, da bo nova odborniška ekipa, ki jo je včeraj predstavil novinarjem in občinskim funkcionarjem, dobro opravljala svoje delo v tem mandatu, v katerem bo uprava po županovih besedah nadaljevala po poti, ki jo je ubrala v minulih petih letih.

Kot smo v prejšnjih dneh že poročali, je Romoli potrdil štiri člane prejšnjega odbora, in sicer Silvano Romano, Guida Germana Pettarina, Stefana Ceretto in Francesca Del Sordija, drugo polovico odborniške ekipe pa bodo sestavljali Roberto Sartori, Alessandro Vascotto, Rodolfo Ziberna in Arianna Bellan. Čeprav je Romoli vnesel tudi nekatere spremembe, so potrjeni odborniki v glavnem ohranili resorje, ki so jim bili dodeljeni leta 2007, sam pa bo ob javnih delih in mestnem videzu, medinstitucionalnih odnosih ter politikah za teritorialno kooperacijo in evropsko integracijo v prihodnjih petih letih skrbel še za vzdrževanje cest in univerzo, ki je do maja spadala med pristojnosti odbornika Antonia Devetaga. Univerza, v zvezi s katero je Romoli včeraj napovedal, da lahko v kratkem pričakujemo »novosti«, spada med štiri glavna področja, na katerih bo moral temeljiti razvoj mesta. »Novo odborniško ekipo sestavljajo kompetentni ljudje, ki se bodo znali soočiti z izzivom razvoja mesta. Le-ta bo moral temeljiti na univerzi, turizmu, trgovini ter ekonomskem in industrijskem razvoju,« je povedal Romoli in pojasnil, da želijo na industrijskem področju uresničiti idejo aeronavtičnega pola na Rojah. Župan je tudi izpostavil, da bo sredi mandata - čez dve leti in pol - preverjal rezultate svoje pravice, ki bo potrebno, je pripravljen kakšnega odbornika tudi nadomestiti.

Mesto podžupana bo od Fabia Gentileja podedoval 39-letni Roberto Sartori (UDC), ki bo skrbel tudi za izobraževanje (v minulem mandatu je ta resor upravljala Romanova), osebje, načrtovanje strukturnih fondov in iskanje novih virov evropskega financiranja, decentralizacijo in zaščito zgodovinsko-teritorialnih identitet. »V čast mi je, da mi je župan zaupal podžupansko funkcijo. Nameravam biti podžupan vseh,« je povedal Sartori, ki bo kot odbornik za decentralizacijo tudi spremljal delo svetnikov-delegatov in skrbel za odnose z rajonskimi združenji, ki se že ustanavljajo.

Stefano Ceretta (Severna liga), ki je star 44 let, bo kot v minulem mandatu odgovoren za mladinske politike, varnost in zaščito jezikovnih identitet, ob tem pa bo skrbel tudi za redarje in mobilnost v me-

stu. »Veseli me, da mi je Romoli ponovno zaupal manjšinsko problematiko. Menim, da so bili odnosi s slovensko narodno skupnostjo v prejšnjih letih dobri in da so vedno potekali v znamenju spoštovanja,« je ocenil Ceretta in podčrtal, da bo prioriteten cilj rešitev problema slovenskega prevajalca na občinskem jezikovnem okencu: »Še vedno čakamo na deželni odlok, ki nam bo omogočil, da objavimo razpis. Prizadeval si bom, da bo stvar čim prej urejena.«

Odbornica Silvana Romano (Il popolo di Gorizia - Romoli sindaco) bo kot doslej odgovorna za socialo, družinske politike, zdravstvo, socialne storitve, vzgojne storitve in enake možnosti, po novem pa bodo med njene pristojnosti spadale tudi politike za reševanje stanovanjske stiske. Romanova ne bo več edina ženska v odboru, saj se ji bo pridružila tudi 41-letna Arianna Bellan (občanska lista Per Gorizia), ki ji je župan dodelil pomembne resorje: odgovorna bo za ekonomsko planiranje, tržnice in proizvodne dejavnosti (trgovino, industrijo, obrtništvo in kmetijstvo) ter politike dela, ki tako kot gospodarsko načrtovanje v prejšnjem mandatu ni predstavljal samostojnega resorja.

»Romoli mi je zaupal zelo pomembno nalogo. Najprej bom morala stopiti v stik z vsemi gospodarskimi akterji teritorija, npr. s trgovci, nato pa bo treba načrtovati goriški razvoj v upoštevanju italijanskih in svetovnih gospodarskih razmer,« je poudarila Bellanova.

Rodolfo Ziberna, edini odbornik, ki ni kandidiral na nobeni izmed desnosredinskih list in ni bil izvoljen v občinski svet, bo skrbel za kulturo, velike dogodke, turistični razvoj in odnose z društvi in prostovoljci. Ziberna, ki bo ostal na čelu deželne zveze UPI ter bo ohranil predsedstvo goriških zvez ANVG in Lega nazionale, je že napovedal, da bo odstopil z mesta predsednika goriškega univerzitetnega konzorcija.

Guido Germano Pettarin (Il popolo di Gorizia-Romoli sindaco) bo še naprej skrbel za bilanco, finance, davke, institucionalne odnose, pravno službo in soudeležbo v javnih družbah, od Daria Baresija pa bo podedoval urbanizem in postopke razlaščenja za javno korist. Potrjen je bil tudi 40-letni Francesco Del Sordi (Il popolo di Gorizia), ki bo kot v zadnjih petih letih vodil resor za okolje, javne zelenice in civilno zaščito, pristojen pa bo še za

vzdrževanje občinskih nepremičnin in vozil, premoženje in razvoj računalniških sistemov.

Stranko Upokojenecv bo v odboru predstavljal 56-letni Alessandro Vascotto iz Ronk, ki so mu bile po umiku Luigija Feroneja štiri preference dovolj za izvolitev v občinski svet. »V tem ne vidim šibke točke. Stranka je dala prednost simbolu, preference niso bile tako pomembne. Odgovarjal bom vsekakor vsem volivcem,« je povedal Vascotto in podčrtal, da se bo v prvih mesecih s pomočjo funkcionarjev mandata potrdil, da bo čim bolj spoznal potrebe teritorija. Vascotto bo prevzel resorje, ki jih je v prejšnjem mandatu imel Sergio Cosma, in torej šport, upravljanje športnih objektov ter statistične, demografske in pokopališke storitve.

Odborniška ekipa bo torej nekoliko pomlajena, Romoli pa je prepričan, da bo kos izzivom. Sartori ima na primer izkušnjo na področju evropskih programov, Bellanova pa pozna težave podjetnikov, saj ima vodstveno vlogo pri podjetju Sweet in je bila tudi deželna predsednica mladih podjetnikov FJK. Univerzitetno diplomajo imajo štirje odborniki na osem, in sicer Sartori, Del Sordi Pettarin in Ziberna. (Ale)

Slabost na avtobusu

Med vožnjo z avtobusom ga je obšla slabost, tako da je padel vzznak sredi vozila in se poškodoval. Dogodek se je pripetil včeraj okrog poldne na mestnem avtobusu podjetja APT, ki je vozil po Ulici Capitello v Ronkah. 55-letni Stefano Ninu je naenkrat izgubil zavest in padel na tla, tako da mu je iz rane tekla kri. Šofer Ezio Netti je pristavil avtobus ob robu ceste in s svojim mobilnim telefonom takoj klical na pomoč. Reševalci so prihiteli na kraj nesreče in nemudoma nudili prvo pomoč poškodovancu, ki so ga nato peljali na zdravljenje v tržiško bolnišnico. Na kraj so prišli tudi karabinjerji, ki so jim ostali potniki pojasnili, kako je možki izgubil zavest, padel na tla in se pri tem poškodoval.

V parku o odpadnih oljih

V spominskem parku v Gorici bo danes postal tovarnjak, ki v okviru pobude »CircOLLamo« deli informativni material o ravnanju z odpadnim oljem. Ob 11. uri bosta spregovorila pokrajinska podpredsednica Mara Černic in Vincenzo Grieco Pullè, ki je odgovoren za konzorcij za ravnanje z odpadnim oljem.

Pisatelja v knjigarni

Gianrico Carofiglio, avtor knjige »Il silenzio dell'onda« in Emanuele Trevi s svojo knjigo »Qualcosa di scritto« bosta danes ob 18. uri gosta knjigarne Ubik v Gorici. Srečanje prireja družstvo Dante Alighieri in fundacija Maria in Goffredo Bellonci, ki je prireditelj literarne nagrade Strega, v sodelovanju z državno knjižnico in Fundacijo Goriške hranilnice. S pisateljema, ki sta vključena na seznam mogočih nagajencev nagrade Strega za 2012, se bodo pogovarjali Antonia Blasina Miseri, predsednica društva Dante Alighieri, Marco Menato, direktor državne knjižnice, Pericle Camuffo, raziskovalec in publicist, ter novinar Vincenzo Compagnone.

Pizzul v Tržiču

V občinski knjižnici v Tržiču bo jutri ob 20.30 predstavitev biografije o krminskem športnem novinarju Brunu Pizzulu, ki sta jo napisala Francesco Pira in Matteo Femia. Poleg Pizzula bo prisoten tudi športni novinar Italo Cucci.

Odpravnina za Karitas

Predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetto bo poklonil organizaciji Karitas odpravnino, ki mu je bila izplačana ob zaključku svojega prvega predsedniškega mandata. Danes bo Gherghetta pojasnil razloge, ki stojijo za to odločitvijo.

TRŽIČ - Nov obrat družbe Mangiarotti

Prvi proizvod v Arabske emirate

Tovarna je izdelala purifikator za družbo Saipem - Septembra bodo v obratu v industrijski coni Lisert zaposlili še 40 ljudi

Štirideset metrov dolžine, šest metrov premera in 1200 kilogramov: to so značilnosti prvega proizvoda novega tržiškega obrata družbe Mangiarotti, ki je že desetletja med svetovnimi liderji na področju izdelovanja strojev na pritisk za plinski in naftni sektor ter naprav za jedrske centrale. Prvi proizvod novega obrata v industrijski coni Lisert je naprava, ki je namenjena purifikaciji naravnega plina in je izdelana iz posebnih in izredno odpornih vrst jekla. Uporabljali jo bodo v kraju Shah v Združenih arabskih emiratih, kjer družba Saipem, ki spada v skupino Eni, črpa zemeljski plin.

Purifikator bodo do Združenih arabskih emiratov prepeljali z ladjo Lone, ki bo jutri prispela v пристanišče. Gre za posebno ladjo družbe Sal z dvema žerjavoma in napravami, ki zagotavljajo varnost pri natovarjanju in prevažanju. Na ladjo Lone ne bodo natovorili le naprave za purifikacijo: iz kraja San Giorgio Di Nogaro, kjer ima družba Mangiarotti še eno tovarno, bodo pripeljali napravo za destilacijo petroleja, ki je tudi namenjena obratu v kraju Shah.

V obratu Mangiarotti v Tržiču je trenutno zaposlenih 250 ljudi, med katerimi je 50 inženirjev. V prihodnosti, če bodo okoliščine ugodne, bo lahko število uslužbenecv zrastle do 450. Družba je napovedala, da bo že od septembra dalje zaposlila dodatnih 40 ljudi, saj je za prihodnja leta dobila nekaj pomembnih naročil.

Tovarna Mangiarotti v industrijski coni Lisert

BONAVENTURA

DOBERDOB - Novi davek na nepremičnine

IMU: občanom bodo poslali izračun po pošti

Znesek so izračunali v skupnem davčnem uradu tržiškega mestnega okrožja

Prebivalci Doberdoba in ostalih občin tržiškega mestnega okrožja - Ronke, Tržič, Štarancan, Škocjan, Foljan-Redipulja, Turjak, Zagraj in San Pier - bodo v začetku junija dobili na dom pismo z izračunom davka na nepremičnine IMU in s prvim obrokom, ki ga morajo poravnati do konca junija. V prejšnjih dneh so v uradih doberdobske občine prevedli v slovenščino pismo, ki ga bodo zdaj v kratkem dobili vsi občani, dolžni plačila davka IMU. Zahtevani znesek je bil izračunan na podlagi podatkov, ki so jih na občini Doberdob imeli sredi maja, tako da so že upoštevani tudi vsi po zakonu predvideni odbitki. Če je medtem prišlo do sprememb, zaradi katerih bi moral dobitnik pisma poravnati različno vsoto denarja, ga z doberdobske občine naprošajo, naj se čim prej pri njih oglasi. Tako bodo morebitne spremembe preverili in jih sporočili davčnemu uradu tržiškega mestnega okrožja, ki bo izračunal novi znesek. Isto seveda velja tudi za stanovalce vseh ostalih občin, ki se za vsak dvom lahko oglasijo na svojih županstvih.

Na spletni strani občine Doberdob www.comune.doberdo.go.it je tudi povezava s spletno stranjo www.risco-tel.it, na kateri si lahko vsak doberdobski občan izračuna višino davka IMU.

V tržiškem mestnem okrožju je 65.080 prebivalcev, družin je 30.199; davkoplačevalcev je v primeru davka IMU 41.019, med njimi jih je 5.277 oproščenih plačila. Prvi obrok davka IMU v tržiškem mestnem okrožju je skupno vreden 9.600.000 evrov, samo v občini Tržič bo nanesel skoraj šest milijonov evrov.

Doberdobsko
županstvo

BUMBACA

TRŽIČ - Zdravstvo Bolnišnica bo dobila še osem ležišč

V ponedeljek, 28. maja, bodo na oddelku za medicino tržiške bolnišnice San Polo predali namenu osem novih ležišč, ki jih je oddelku namenilo goriško zdravstveno podjetje. Zaradi staranja populacije, pravijo v tržiški bolnišnici, so dodatna ležišča pomembna pridobitev. »Podaljšanje življenjske dobe pomeni žal tudi podaljšanje obdobja, ki ga preživimo kot bolniki. Pacienti, ki jih sprejmemo na zdravljenje na oddelku za medicino, so pogosto starejši in imajo ob akutnih zdravstvenih težavah tudi kronične patologije. Delo s temi bolniki je torej zelo zahtevno, bodisi zaradi hkratne prisotnosti različnih težav kot zaradi različnih zdravil, ki jih bolniki pogosto jemljejo. V številnih primerih gre za šibke paciente, ki okrevajo zelo počasi in ki imajo tudi težave s premikanjem, inkontinenco in dekubitusom,« je povedal Alessandro Cosenzi, odgovorni za medicinski oddelek tržiške bolnišnice San Polo. Po njegovih besedah je bila zasedenost ležišč na oddelku za medicino skoraj vedno stoo odstotna. Včasih je število bolnikov presegalo število ležišč, kar pomeni, da so morali zasedeti nekatere ležišča v drugih oddelkih, kar je povzročalo težave pacientom in zdravniškemu osebju.

GORICA - Jutri v Katoliški knjigarni

Na kavi ob pristni beneški besedi Andreine Trusgnach

Predstavila bo svojo prvo zbirko pesmi Sanje morejo plut vesoko

V Katoliški knjigarni bo v jutri ob 10. uri predvidoma še zadnje pomladno srečanje v Na kavi s knjigo. Predstavljena bo prva zbirka pesmi Andreine Trusgnach Sanje morejo plut vesoko. Beneška pesnica in priljubljena ustvarjalica se s to zbirko, ki vsebuje 58 besedil, predstavlja s široko paleto tematsko in stilno raznovrstnih pesmi, ki so nastajala v daljšem časovnem razponu: od zgodnje mladosti, ki jo ponazarja melanholična izpoved osemnajstletnice (Jutre bom imela 18 let), do obdobja zrelosti, ko človek življenje sprejema bolj stočno, ker se zaveda minljivosti: »Danas je zadnji dan / mojih 40 let. Mladost se je zares zgubila. ... »Živimo an blisk ja, an blisk pa ne« (Tek sanja, morebit, na umarje nikdar). V svojih pesmih pripoveduje o krajih, o ljudeh o svojih težavah in srečnih trenutkih. Z vso močjo se v njenih poezijah izraža navezanost na domačo zemljo in domače.

Postavlja si vprašanja, čemu in kako živeti, zakaj vztrajati na svoji zemlji in v svojem jeziku, kaj so najgloblje človekove vrednote in vezi. Sanje v njeni poeziji vsebujejo »vso muoc an velik duh« in so zato nujni delež polnega življenja: brez sanj je težko, skoraj nemogoče živeti, sanje pomagajo premagovati najtežje trenutke življenja, pomagajo vztrajati. Poezija Andreine Trusgnach je na prvi pogled preprosta in razumljiva, hkrati pa izbrana, pesniško izdelana. Pesmi so napisane v sočnem in pojočem beneškem narečju. Avtorčina pesniška govorica je blizu naravnemu govoru, intimnemu kramljanju in pogosto deluje izrazito ritmično, nobena beseda ni odveč, ker je njena govorica omejena na bistveno.

Z avtorico se bo na srečanju v Katoliški knjigarni ob prijetno dišeči kavi PrimoAroma pogovarjala njena sestra Lucia Trusgnach, tudi znana in neurtudna kulturna delavka v Benečiji.

SOVODNJE - Včeraj še zadnje pravljичno srečanje

Zaključek v angleščini

Od decembra naprej so se v občinski knjižnici zvrstili otroci rupenskega in sovodenskega vrtca ter šol iz Sovodenj in z Vrha

Včerajšnje
pravljīčno srečanje
v Sovodnjah

BUMBACA

DOBERDOB - Zaključil se je niz pravljīčnih uric

Z zadnjo »prauco« v vesolje

Niz dvanajstih pravljīčnih srečanj sta oblikovali pravljīčarka Martina Šolc in učiteljica glasbe Jana Drassich

Pri doberdobskem kulturnem društvu Jezero se je pred dnevi zaključil niz dvanajstih pravljīčnih uric Prouce z varšta, ki so jih letos organizirali v sodelovanju z Glasbeno matico. Pravljīčne delavnice so se začele novembra lani, vodili sta jih pravljīčarka Martina Šolc in učiteljica glasbe Jana Drassich.

Na vsakem srečanju so se udeleženci na krilih domišljije odpravili na pustolovsko potovanje v deželo pravljic, tako da so otroci spoznali veliko novih pravljic, pravljīčnih bitij, krajev, pesmic, iger in ne nazadnje bogatili svoj besedni zaklad. Zadnje pravljīčno srečanje pa je bilo res posebno. Otroci so se odpravili na najdaljše potovanje, v vesolje, kjer je vesoljsko bitje zneslo veliko jajce, ki pa je padlo iz gnezda, se zakotalilo po planetu, letelo po vesolju in na koncu padlo na zemljo, na severni tečaj. Iz njega je zlezlo čudno vesoljsko bitje. Pogledalo se je v ledeno morje in videlo dvoje velikih rumenih oči. Tu se je spoprijateljil z belim medvedom in skupaj sta se odpravila na pot okrog sveta, da bi izvedela,

Z zadnje
pravljīčne urice

FOTO K.F.

katera žival je bil mali vesoljček. Na njihovi poti so spoznali veliko zanimivih živalic, ki so jima priskočile na pomoč. Na koncu jim je pomagala modra sova in jim povedala, da je vesoljska živalica ma-

li Zmedo, najredkejšo in najčudovitejšo pravljīčno bitje na svetu. Pravljīcam so vedno sledile glasbena delavnica, skupinske igre na temo pripovedke in ustvarjalne delavnice. Tako so otroci še zadnjič

zapeli, zaigrali na glasbila in se poigrali.

Ob koncu je vsakdo narisal svojo najljubšo pravljico. Risbe so nato izrezali in naredili skupinski plakat za Prouce z varšta, ki krasi stene kulturnega društva.

V sovodenski občinski knjižnici se je včeraj s pravljico v angleškem jeziku zaključil niz pravljīčnih srečanj, ki so se jih udeleževali otroci sovodenskega in rupenskega vrtca ter učenci osnovnih šol iz Sovodenj in z Vrha. Prve pravljice je decembra pripovedovala knjižničarka Viljena Devetak, februarja so izpeljali pustno delavnico, marca pa likovno, ki jo je vodila Katerina Kalc. Aprila so priredili znanstveno delavnico za učence 4. in 5. razreda osnovne šole iz Sovodenj in osnovne šole z Vrha, nato pa je občinska knjižnica ponudila še pravljico v angleškem jeziku za vrhovsko in sovodensko osnovno šolo ter za rupenski vrtec. Pravljici v nemščini so ob tem prisluhnili učenci 5. razreda sovodenske osnovne šole. Vsem pravljicam so sledile delavnice, na katerih so otroci dali duška svoji ustvarjalnosti in domišljiji.

V popoldanskih urah so v knjižnici priredili tudi dve predstavitvi otroških knjig v sodelovanju z Goriško Mohorjevo družbo; gostili so Marizo Perat, avtorico knjige Metla Pika, in Anamarjo Volk Zlobec, ki je napisala knjigo Na počitnice gremo. Pravljīčne urice v angleškem in nemškem jeziku so priredili v sodelovanju z združenjem Fantasticamente, celotnemu nizu pa je svoje pokroviteljstvo zagotovila Fundacija Goriške hranilnice.

NOVA GORICA - Sojenje zoper Alexa Russa

Vprašanje o neprištevnosti ostaja zaenkrat nepojasnjeno

Po Terzičevem in Spazzapanovem je potrebno mnenje še tretjega psihiatra

»Izvedenec sodno psihiatrične stroke na ključno vprašanje, in sicer, ali je obtoženi odgovoren za kazniva dejanja ali ne, ni odgovoril,« je na včerajšnji glavni obravnavi na novogoriškem okrožnem sodišču zoper Goričana Alexa Russa poudarila okrožna državna tožilka Damjana Bandelj. Pred sodni senat sta kot priči namreč stopila omenjeni izvedenec Dragan Terzič in specialist psihiater Bernard Spazzapan. Ker tudi po Terzičevem pričanju še ni bilo jasno, ali je bil obtoženi v času izvrševanja kaznivih dejanj - kot je ta priznal, je lani poleti v novogoriškem parku ob avtobusni postaji v treh ločenih napadih z nožem porezal štiri ljudi iz skupine, ki se tam redno združuje - neprišteven ali bistveno zmanjšano prišteven, je sodni senat ugodil predlogu tožilke, da se angažira še dodatnega izvedenca psihiatrične stroke.

»Ali gre za neprištevnost ali bistveno zmanjšano prištevnost je ključnega pomena, zato je treba to razjasniti. Temu primerno bo namreč izrečena sankcija oziroma ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja. Dejstvo je, da imamo nesporno opravka z bolnikom in njegovo boleznijo. Bolezen je pogojevala njegova dejanja, zato je treba narediti vse, da se pristopi k ustreznemu zdravljenju,« je včeraj povedal predsednik sodnega senata Goran Klavora. Dodatni izvedenec psihiatrične stroke naj bi pomagal podrobneje osvetliti obtoženčevo stanje med napadi, saj mu Terzič, ko se je skušal z njim o tem pogovoriti, ni uspel priti blizu. Obtoženi mu, kot je povedal izvedenec, na vprašanja v zvezi s tem tedaj ni hotel odgovarjati, češ da je to stvar postopka na sodišču.

Psihiater Bernard Spazzapan je na predlog obrambe na prostor za priče stopil zato, da bi pojasnil okoliščine v zvezi z odvisnostjo od drog pri obdolženemu; Spazzapan je bil po aretaciji, poleg odvetnika Damijana Terpina, tudi edini, ki se je z Russom pogovarjal v italijanščini. Spazzapan je povedal, da gre pri obdolženem še vedno za dve bolezenski stanji, in sicer za vedenjske in duševne motnje zaradi odvisnosti od kemičnih substanc ter za paranooidno psihozo. »S stališča psihiatrične stroke gre za atipičnega uživalca mamil. Ker so mu vzeli vozniško dovoljenje, je sklenil, da bo na hitro prišel z metadona, brez recidivov je prišel do abstinence,« je povedal Spazzapan. Da gre za dve

ločeni boleznii, ki krepita ena drugo, je pri-trdil tudi Terzič: pri obtoženem je po njegovih besedah šlo za določeno osebnostno motnjo, ki je vplivala na razvoj odvisnosti, kasneje se je pri njem razvila še paranooidna psihoza. »Tedaj je nanj droga vplivala tako, da je bil bolj umirjen, manj prestrašen. Droga simptomov paranooidne psihoze ne odpravi, vpliva pa na doživljanje, manj je tesnobe, strahu,« je pojasnil Terzič in na vprašanje predsednika senata, kako gre razumeti obdolženčeva ponovna vračanja v park, med omenjeno skupino ljudi, namesto, da bi se jim ognil, odgovoril: »Paranooidna psi-

hoza daje občutek ogroženosti, strahu. Posameznik se lahko začne počutiti ogrožen od določenih ljudi, skupin, ustanov, proti katerim se začne boriti in življenje podredi temu, da bo z njimi obračunal. Zato lahko pride do nevarnih, agresivnih dejanj. V stiski, da bi sam sebe rešil tega trpljenja, si lahko tudi kaj naredi.« V tem kontekstu si je moč razložiti tudi obtoženčevo izjavo, da mu je odleglo, ko je bil aretiran in priprt, saj se mu je s tem preprečilo, da bi nadaljeval s tem, kar je počel.

»Povedal sem, kako so stvari potekale, ne vem, kaj me je pripeljalo do tega. Žal

mi je. Prosim za možnost, da spravim svoje življenje v red. Sem v vaših rokah. Še enkrat se za vse opravičujem,« je na poziv sodnika Klavore, če ima k vsemu še kaj dodati, povedal Alex Russo. Na ključno vprašanje o neprištevnosti oziroma bistveno zmanjšani prištevnosti bo torej skušal odgovoriti dodatni izvedenec psihiatrične stroke, saj gre za očitke štirih težkih kaznivih dejanj. Obtožnica Russoja namreč bremeni poskusa štirih ubojev, zato je treba, tako Klavora, pri tej zadevi odpraviti vsak dvom. Nadaljevanje glavne obravnave je tako preloženo za nedoločen čas. (km)

GORICA - Na razstavi o krajih spomina in spominih krajev

1.050 obiskovalcev

Gradivo bodo zdaj uporabili za ureditev muzeja na prostem o goriškem obmejnem prostoru

Nekaj več kot 1.050 obiskovalcev so našli na razstavi »Le vite degli altri. Voci e sguardi tra luoghi della memoria e memorie dei luoghi« (Življenje drugih - Pogledi krajev spomina in spomini krajev), ki je bila od 9. marca do 15. aprila na ogled v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju v Gorici; posvečena je bila kompleksni polpretekli zgodovini goriškega obmejnega prostora, ki je bila prikazana s pomočjo družinskih filmov, fotografij in videopričevanj. Razstavo je uredil raziskovalec mlajše generacije Alessandro Cattunar iz združenja Quarantasettezeroquattro, ki je včeraj skupaj s pokrajinskim odbornikom Federicom Portellijem poudaril, da je odziv na pobudo presegel pričakovanja. Cattunar je napovedal, da bodo doslej zbrano gradivo uporabili za ureditev muzeja na prostem o goriškem obmejnem prostoru, za kar je združenje Quarantasettezeroquattro prejelo tudi evropski prispevek. Pobudo podpira tudi pokrajina, saj gre po mnenju Portellija za projekt z visoko vzgojno valenco, ki je lahko tudi turistično zanimiv. Pri razstavi v Pokrajinskih muzejih je s svojimi dokumentarci o meji sodeloval tudi Kinoateljce.

Obiskovalci razstave so lahko na lističe zapisali, katera je največja sprememba, ki jo je Gorica doživela v zadnjih desetletjih. Sodeč po številu na zid nalepljenih lističev je bil odziv zelo dober

FOTO A.C.

GORICA - V fondu tisoč map in 23.000 knjig

Zaklad grofa Viljema

Sedem let po študijskem srečanju ob stoletnici grofovega rojstva zbornik in razstava v Državnem arhivu

Fond grofa Viljema Coroninija obsega okrog tisoč map z najrazličnejšimi arhivskimi dokumenti, kar odgovarja 150 linearnim metrom dragocenih listin. Poleg tega hrani Fundacija palače Coronini Cronberg še 23 tisoč grofovih knjig. »To je neverjeten zaklad za Gorico in za vso deželo, ki ga bo treba še primerno ovrednotiti. Vse je popisano, če pa bi hoteli to gradivo tudi preučiti, ne bi bilo dovolj več človeških življenj,« pravi Antonietta Colombatti iz goriškega Državnega arhiva, kjer bodo danes odprli razstavo na temo grofovih zgodovinskih raziskav. Na njej bo prikazanih sto dvajset primerkov iz fonda, najstarejši je pergamena iz leta 1340, nam najbližji pa sega v leto 1992 in se nanaša na Coroninijev dvorec in zapuščino.

Še pred odprtjem razstave bodo danes ob 16. uri v nekdanjih konjušnicah Coroninijevega dvorca - v neposredni bližini arhiva - predstavili zbornik z naslovom »L'ultimo conte: la vita e la memoria« (Zadnji grof: življenje in spomin). V njem so zbrani prispevki govornikov na študijskem srečanju, ki so ga 12. novembra 2005 v Gorici posvetili Viljemu Coroninju ob stoletnici njegovega rojstva. Moralo je miniti sedem let, da so prišli do denarja za objavo besedil, pri čemer je bil odločilen pristop društva za narodno zgodovino Julijske krajine in njegove predsednice

Grof Viljem Coronini

Grazie Tatò, ki je obenem tudi direktorica Državnega arhiva v Gorici.

Zbornik - tako kot že posvet pred sedmimi leti - je razdeljen v dva vsebinska sklopa. V prvem je grof prikazan skozi spomin ali pripoved strokovnjakov; med temi naj omenimo zgodovinarja Branka Marušiča in Sergia Tava-

na. Iz Marušičevega pisanja je posebej zanimiv portret grofa Viljema in njegove sestre, grofice Nicolette, ki izhaja iz spoštovanja in navezanosti, ki so ju za njiju imeli prebivalci-koloni iz Lok in Kromberka, kjer je rod Coroninijev do razmejitve imel svoj grad. Drugi del zbornika prinaša strokovne zapise v čast

grofu Viljemu. Prispevali so jih Giuseppe Bergamini, Rossella Fabiani, Serenella Ferrari (ki je tudi urednica publikacije), Paolo Goi, Maddalena Malni Pascoletti, Marco Menato, Lucia Pillon, Thessa Schoenholzer Nichols, Antonietta Colombatti in Ferdinand Šerbelj, višji kustos za terenske študije Narodne galerije v Ljubljani, ki se je, izhajajoč iz zgodbe Coroninijev, osredotočil na baročno slikarstvo na Goriškem. Zbornik je seveda opremljen s podobami, ki dopolnjujejo besedila, in predstavlja odslej neobhoden knjižni vir za razumevanje vloge, ki sta jo grof Viljem in njegov rod odigrala za Goriško in za goriške Slovence. Naj s tem v zvezi omenimo, kar je o Alfredu Coroniniju zapisal Branko Marušič: »Viljemov ded Alfred (1846-1920) je odigral zelo aktivno vlogo v slovenski politiki na Goriškem v zadnjem desetletju devetnajstega stoletja. Bil je deželni in državni poslanec, izvoljen v slovenskem okraju poknežene grofije Goriško Gradiščanske. Razmišljal in deloval je v deželnih razsežnostih, z distanco do nacionalizmov, ki so bili za tedanji čas značilni. Imel pa je vedno posluš za Slovence, še posebej tedaj, ko so bile kršene njihove temeljne človeške pravice. Od tod je izhajala njegova simpatija za ljudstvo, sredi katerega je živel. Na slovenski zemlji je bil tudi rojen, v Boštanju pri Sevnici.« (ide)

NOVA GORICA - Jutri

Natalija Verboten odpira Supernovo

Natalija Verboten

Jutri bo na Majskih poljanah vzdolž železniške proge v Novi Gorici odprt nakupovalni center Supernova. Gre za drugo fazo skupnega Centra Supernova, v katerem že obratuje prodajalna Obi, v bodoče pa se mu bodo pridružili še nakupovalni park in obnovljena remiza ter vodni stolp, kar bo skupaj tvorilo 20.000 kv. metrov površin. Končna investicija je ocenjena na 40 milijonov evrov. V sklopu izgradnje centra je predvidena tudi obnova nekdanje železniške remize, ki je služila za obračanje vlakov in vodnega stolpa - osmerokotnega objekta, od koder so nekoč s pomočjo dveh ogromnih cistern z vodo napajali parne lokomotive. Oba objekta sta z občinskim odlokom zaščitena kot spomenika tehnične kulture in bosta z novimi vsebinami vključena v novo podobo trgovskega dela Majskih poljan, vendar pa bo na njuno obnovo in umestitev novih vsebin treba počakati še kakšno leto.

Trgovski del Majskih poljan se gradi po fazah. Odprtje je najprej doletelo prodajalno Obi, tik zraven pa je nato začel nastajati še nakupovalni center. Zaradi spremenjene situacije na tržišču, in, kot pojasnjujejo v slovenski podružnici avstrijske skupine m2 Immobilien, ki je povezana družba avstrijske trgovske verige Supernova, zaradi zahtevnosti zemljišča, iskanja najprimernejše rešitve za spomeniško zaščitene objekte in usklajevanj z lokalnimi oblastmi, pa je gradbišče precej časa samevalo, preden so na njem znova zabrnili gradbeni stroji. Kakorkoli že, objekt so v zadnjih tednih zaključili in pripravili vse potrebno za slovesnost ob odprtju. V celoten videz bodočega novega novogoriškega nakupovalnega središča sta vključena tudi remiza in vodni stolp. Občinski podrobni prostorski načrt tam dopušča vsebine, namenjene javnosti, ki pa se skladajo s pogoji, postavljenimi s strani spomeniškega varstva. Na novogoriški mestni občini, kjer bodo z objektoma upravljali, si želijo, da bi vanju umestili ne le trgovske, temveč tudi vsebine, namenjene kulturnim dejavnostim, o čemer se z investitorji, kot kaže, strinjajo.

V nakupovalnem centru, nakupovalnem parku in Obiju, ki že obratuje, bo skupaj zaposlenih več kot 200 ljudi, obiskovalcem pa bo na voljo 258 pokritih in 358 zunanjih parkirnih mest. Zaenkrat je znano, da bo v nakupovalnem centru, ki bo odprt jutri med 11. in 19. uro, na skoraj 4.000 kv. metrih površine glavni najemnik Mercator, od ostalih trgovcev pa se omenja še Sports Direct. Na otvoritveno slovesnost so povabili pevko Natalijo Verboten, na programu pa so tudi otroške ustvarjalno-zabavne delavnice, nagradna žrebanja, otvoritveni popusti in brezplačna pogostitev.

SKIROLL - Konec tedna začetek sezone ŠD Mladina

Dvodnevno tekmovanje v znamenju kraških cest

Nekdaj mestni sprint zdaj v Samatorci - V nedeljo še tradicionalni grand prix

Konec tedna se bo med Samatorco in Bajto začela rolkarska sezona, saj bodo ceste kraških vasi gostile prvo in drugo preizkušnjo italijanskega pokala v ski rollu. Organizator obeh tekem bo kriška Mladina: v soboto, 27. maja, bo sprinterska tekma KO Sprint, v nedeljo, 28. maja, pa ravninska preizkušnja, Mednarodni Gran Prix Alpe Adria.

Novost predstavlja združitev obeh tekem v isti vikend in isto kraško okolje. Sprint, ki ga je Mladina sedemkrat organizirala v središču mesta v sklopu Bavisela, bo letos prvič potekal na Krasu, med Samatorco in Bajto, kar je organizatorje primoralo tudi k spremembi imena. Sprint Mesta Trst se je tako preimenoval v Kraškega, tekmovalcem iz šestih držav pa bo ponudil tudi daljšo progo, 200 metrov (kar je bilo na nabrežju nemogoče). Odločitev o premestitvi na Kras je kriški klub sprejel, potem ko so bile izčrpane vse možnosti, da bi ga izvedli v mestu v sklopu tekaškega praznika v začetku maja, izbiro pa so naposled tudi na včerajšnji predstavitvi v dvorani ZKB na Opčinah ocenili za pozitivno potezo. Tekmovalci so že pred leti izrazili željo, da bi Mladina obe tekmi – ki sta si bili oddaljeni dva do tri tedne – združila, kar bi bilo zaradi stroškov ugodnejše za društva iz oddaljenih krajev. Na letošnjem rolkarskem vikendu zato pričakujejo organizatorji večje število tekmovalcev (približno 150 na obeh tekmah), med njimi pa je svojo prisotnost potrdilo tudi dvajset članov italijanske reprezentance, madžarska in poljska ekipa, prav gotovo pa bodo nastopili še Slovenci in Hrvati.

Če bodo temovalci na prvem Kraškem sprintu, veljavnem za trofejo Adriaker preizkusili novo progo bodo naslednji dan tekmovali na že večkrat preizkušeni krožni progi od Samatorce, prek Bajte in Saleža. Kvalifikacije sobotnega sprinta se bodo začele ob 15.00, nedeljska ravninska preizkušnja pa ob 9.30, nagrajevanje pa bo sledilo ob 14.30 v bližini nogometnega igrišča v Križu. (V.S.)

22

izvedb Mednarodnega Grand Prix je (vključno z letošnjo) že organizirala Mladina, letos pa prvič ne bo na startu zastavonoše Mateje Bogatec. Trikratna zmagovalka svetovnega pokala bo namreč prvič spremljala domači tekmi med gledalci oziroma trenerji.

ALPSKO SMUČANJE - Nova sezona

Novi trenerji pri Brdini in Devinu

Pri smučarskih klubih kljub poletnemu tekmovalnemu premoru ne počivajo. Pri Brdini, Devinu in Mladini, ki se pri nas ukvarjajo s tekmovalno dejavnostjo, so okvirno že določili program vadbe, precej novosti pa vnesli predvsem pri sestavi ekip oziroma v trenerskih vrstah. Tako pri Brdini kot pri Devinu bodo skupino dečkov in naraščajnikov vodili novi trenerji, ki pri nas še niso delovali.

Pri Brdini bo skupino petih dečkov in naraščajnikov namesto trenerja Lovrenca Gregorča (odhaja v 5Cime) vodil trener Tomaž Baumkircher iz Pivke, ki ima za sabo že večletno trenersko izkušnjo, z njim pa bo sodeloval demonstrator ZUTS Slovenije Vid Baruca iz Kopra. Z ekipo tekmovalcev Brdine bo tudi letos sodeloval Jan Sedmak (Mladina). Ekipo babyijev in miškov bo tudi v novi sezoni vodil učitelj David Sosič, ob tej bo delovala še manjša skupina mlajših otrok (vselej babyijev in miškov), ki se bodo odločili za nekoliko krajši pro-

Mateje Bogatec (v sredini) letos prvič ne bo na tekmi. »Nisem dovolj pripravljena,« jezda trenerka v klubu povedala na včerajšnji predstavitvi. Tekmovanje je predstavil predsednik Erik Tence, tehnično plat Boris Bogatec, predstavitev je vodil Rado Šušteršič, pozdravili so športni in politični predstavniki, v imenu vseh pokroviteljev pa Valentino Cossutta.

KROMA

NAMIZNI TENIS - Državni turnir 2. kategorije

Po desetih letih

Katja Milič je v Padovi ugnala vse, tudi na papirju močnejše nasprotnice

Minuli konec tedna je bila pri Padovi zadnja preizkušnja drugokategorikov pred koncem namiznoteniške sezone. Katja Milič, edina igralka ŠK Kras, je s premišljeno in odlično igro spravila na kolena prav vse tekmovalke in osvojila turnir! Sama pravi, da ji je tak podvig nazadnje uspel pred desetimi leti. S svojo igro je bila Katja povsem zadovoljna. Čakalo jo je nekaj res zahtevnih tekem; že v kvalifikacijski skupini ni imela lahkega dela, saj se je srečala z nekdanjo prvo damo italijanskega namiznega tenisa Arisijsjevo. Izgubila je s 3:2 v nizih, po zmagi nad Mirabelli pa se je vsekakor prebila na glavni del tekmovanja. Odtlej je Miličevi šlo kot po olju, čeprav je morala večkrat stisniti zobe. Srečala se je tudi z nekdanjo soigralko Ano Bržan in jo premagala nepričakovano gladko (3:0). Čakal jo je nato težek dvoboj proti izkušeni Semenzi, ki je na zgornjem deul državnih lestvic. Tekmo je tatktično odigrala zelo dobro, napadi so bili prodorni, tako da je tudi Semenza mo-

rala priznati njeno premoč s 3:2. V finalu se je pomerila z obrambno igralko Turrini, ki zna izkoristiti tudi protinapad. Proti takim igralkam si napak ni mogoče privoščiti in Katja si jih ni. Po neskončni in dopadljivi tekmi tudi za gledalce, je Miličeva prekosila nasprotnico v fotofinišu (11:9 v zadnjem odločilnem nizu). S pogumom in srcem se je borila, pokazala zrelo taktično igro in si zaslužila najzlahtnejšo kolajno! Kvalificirala se je tako tudi za naslednji dan na tekmovanje najmočnejših, a bilo je le tri vpisanih. Po neprespani noči (občutili je bilo potres), se je spet srečala z Bržanovo in tokrat izgubila. Tudi proti Slovakinji Dželinski, kasnejši zmagovalki, ni mogla doseči prave koncentracije in tekmovanje se je zanj končalo. Zmaga na turnirju se je za Miličevo lepa spobuda za bližajočo se člansko državno prvenstvo v Riccioneju. (R)

KOLESARSTVO

Roberto Vidoni prvi v kategoriji v Nemah

Nabrežinski kolesar Roberto Vidoni, ki tekmuje za tržaški Federclub, je v soboto nastopil na gorskem vzponu v Nemah pri Vidmu in osvojil prvo mesto v kategoriji senior (tretji absolutno). Na 4,3 kilometra dolgi progi (višinska razlika 300 m, z okrog 6,5 odstotnim naklonom) je slavil absolutno zmago Andrea Calza (čas 11:45). Vidoni je progo prevozil s časom 12:09. Sobotna dirka je bila prva od treh Trofeje za naslov najboljšega hribolazca iz naše dežele. Drugi dve dirki sta vzpon na prelaz Pura in na Matajur.

Dve zmagi za Eppinger

Kolesarji tržaškega rekreativnega kluba Team Eppinger Bombom so konec tedna nastopili na dirki v kraju Salgaredo pri Trevisu. Na zahtevni 63 kilometrov dolgi progi je v kategoriji junior in senior zmagal slovenski kolesar Andrej Komac, ki tekmuje za ekipo predsednika Iva Doglie. Na dirki v Venetu, na kateri so tekmovali najboljši rekreativni kolesarji iz Veneta in naše dežele se je odlično izkazal tudi Borut Rovšček (Team Eppinger), ki je kot prvi prevozil čez ciljno črto.

NOGOMET

Turnir v Štandrežu se bo končal v soboto

V Štandrežu se je sinoči končal prvi del Spomladanskega turnirja za cicibane. Jutri se bo začel drugi del, v soboto pa se bo turnir zaključil. Ob 19.30 bo nagrajevanje. Izidi: Juventina - Adria 6:1, Isontina - Mladost 2:1, Farra - Sovodnje 0:1, Audax - Hit 1:0, Kras - Romans 6:2, Aquileia - Ronchi 3:0, Juventina - Sovodnje 10:0, Isontina - Adria 3:2, Farra - Mladost 5:5, Audax - Ronchi 1:2, Kras - Hit 1:1, Aquileia - Romans 2:1.

KOŠARKA

Bor Radenska drevi v Gorici za finale

Napočil je čas za tretjo polfinalno tekmo play-offa deželne C lige med Ardito in Borom Radenska, ki bo drevi ob 20.30 v Gorici na Rojcah v dvorani Brumatti. Sodnika srečanja bosta Videmčana D'Agostino in Sabbadini. V prvem dvoboju so Goričani doma prevladali z izidom 69:57, v povratnem obračunu v Trstu pa je Bor zmagal s 84:82. Kdor bo tokrat uspešen, se bo uvrstil v finale proti Bregu, za porazenca pa bo sezone konec. Popovičevi fantje bodo trenirali v torek zvečer in bi morali v Gorici nastopiti kompletni, spremljala jih bo tudi skupina zvestih navijačev.

UNDER 17

Postojni troboj ŠD Breg v Dolini

V nedeljo je v športnem centru Silvana Klabiana v Dolini v organizaciji ŠD Breg potekal mladinski košarkarski turnir v kategoriji U17, ki so se ga udeležili Breg, Bor in Postojna, Dom pa je moral odpovedati udeležbo. O končnem zmagovalcu je odločal dvoboj med združeno ekipo 96 letnikov Brega in vrstniki iz Postone, ki so bili v ključnih trenutkih srečanja prisebnejši in so si zmago in prvo mesto na turnirju zagotovili z metom za tri točke ravno par sekund pred iztekom tekme. Breg je poskrbel tudi za družabnost, ki so se je udeležili vsi nastopajoči igralci, trenerji in tudi sodniki, ki sta ob tek priložnosti priskočila na pomoč s Koprškega. Izidi:

Breg – Bor 68:49 (15:24; 26:30; 49:56) Breg: Peric, Kojanec 14, Semen 4, Coretti, Milič, Kocijančič 12, Gregori 19, Gruden 3, Bachi 16.

Bor: Bole 7, Uzila 2, Mandić 2, Faiman 5, Buzzi 2, Pernich 2, Perco, Sternad 8, Skoko, Matiassich 21.

Postojna – Bor 64:57 (11:15; 24:39; 48:44) Postojna: Suvakič 2, Mandić 7, Bizjak, Vadnov 32, Salaron 5, Palčič 16.

Bor: Bole 14, Uzila, Mandić 9, Faiman 11, Buzzi 2, Pernich 4, Perco 1, Sternad 6, Skoko, Matiassich 10.

Postojna – Breg 62:61 (14:12, 24:31; 45:47) Postojna: Suvakič 2, Mandić 26, Bizjak 7, Vadnov 2, Salaron 15, Palčič 10.

Breg: I. Gregori 1, Peric 3, Kojanec 6, Semen 6, Coretti, Milič 5, Kocijančič 27, E. Gregori 5, Gruden 4, Bachi 4.

Obvestila

AŠD POLET IN ŠPORTNA ŠOLA POLET/KONTOVEL organizirata pod pokroviteljstvom ZSSDI košarkarski kamp v Prosvetnem domu na Opčinah. Prva izmena od pon. 18.6. do pet. 22.6.2012 in druga izmena od pon. 25.6. do pet.29.6.2012. Kamp je namenjen otrokom letnikov 1999 in mlajšim, izkušeni vaditelji pa nudijo otrokom motoriko, košarkarsko šolo in druge aktivnosti (morje, jahanje...). Cena: 130eu tedensko (110eu za drugega otroka), 240eu za dva tedna (210eu za drugega otroka). Možnost prevoza iz Nabrežine s kombijem (dodatnih 10eu tedensko) in iz Trsta z openskim tramvajem. Info: Erik Piccini - 340/4685153, e-mail: picerik@hotmail.it.

GINNASTIČNI ODESK ŠZ BOR vabi na zaključno akademijo, ki bo v soboto, 26.maja 2012 ob 17 na Stadionu 1.maj, v veliki dvorani Bojana Pavletiča

AŠZ GAJA - TENIŠKA SEKCIJA organizira od 11. junija dalje v svojem športnem centru na Padričah kamp z začetnimi in nadaljevalnimi tečajji za otroke do 12. leta. Informacije in prijave na tel. št. 3898003486 (Mara).

AŠD POLET - košarkarska sekcija bi rada obnovila žensko ekipo, zato vabi deklince letnikov 2000, 2001 in 2002, ki bi se rade preizkusile v novi športni panogi, na srečanje, ki bo v petek 1. junija ob 18.30 uri v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah. Za informacije: tel. št. 3357047612 (Mira)

AŠD SK BRDINA organizira v nedeljo, 10. junija, enodnevni izlet v Gardaland. Vpisovanje je še možno do 30. maja. Informacije na tel. št. 335-5476663 (Vanja).

TPK SIRENA in ZSSDI organizirata začetniške tečaje Optimist, namenjene otrokom od 6 do 12 let starosti in začetniške tečaje za najstnike od 12 do 20 let starosti, od 11. junija do 3. avgusta. Informacije: v tajništvo pomorskega sedeža, Miramarski dvorec, 32, ob ponedeljkih in petkih, 18.00-20.00 ter ob sredah 9.00-11.00, tel. 040-422696, fax 040-4529907, info@tpkcntsirena.it, www.tpkcntsirena.it.

BSD BREG obvešča, da bo v dolinskem športnem centru od 11. do 15. junija košarkarski kamp Basketbregkamp 2012, in sicer od ponedeljka do petka ob 8.00 do 18.00. Vabljeni so deklince in dečki od 6. do 16. leta. Informacije od ponedeljka do petka ob 16.30 do 18.30 na tel. št.040 8327146 (Boris) in 333 2208272.

ODBOJKA - Ekipa kategorije under 14

So napredovali

V odbojškarskem prvenstvu U14 je letos nastopalo sedem ekip, šest ženskih in pet moških. Na Tržaškem so Bor, Breg in Sloga nastopale z eno ekipo, Kontovel z dvema, na Goriškem pa je Olympia sestavila moško in žensko ekipo.

Jedro petnajstčlanske ekipe Bora sestavljajo odbojkarice letnika 1998, delovno skupino pa dopolnjujejo mlajše igralkke, ki sodijo še v kategorijo U13. Trener Saša Smotlak je bil zadovoljen predvsem s prisotnostjo na treningu in z napredkom, ki so ga pokazale vse igralkke. Borovke so trenirale trikrat tedensko, dvakrat na Stadionu 1. maja, enkrat pa v Lonjerju.

Breg je sestavil zelo mlado ekipo: samo tri igralkke so bile štirinajstletnice, ostale pa so bile leto ali tudi dve leti mlajše. Ciljev v prvenstvu torej si niso postavili, važen je bil predvsem napredek, ki so ga vse igralkke tudi dosegle in to pokazale v gradnji igre. Delovna skupina štirinajstih igralk trenira skupaj že drugo sezono, letos pa je trenirala trikrat tedensko v Dolini pod vodstvom Daniele Zeriali in Brede Berzan.

Da bi pri Kontovelu dali možnost vsem dvajsetim igralkam, so letos vpisali v prvenstvo U14 dve ekipi. V skupini A, kjer bi ekipa lahko s kančkom sreče dosegla tudi play-off, je potek sezone oviralo veliko poškodb, tako da je bilo delo na treningih okrnjeno in viden je bil napredek posameznic; ekipa B pa je skupinsko napredovala, s čimer je bila trenerka Sandra Vitez zelo zadovoljna. Večji del sezone so kontovelke trenirale trikrat tedenko na Proseku.

Ekipo Sloge sta letos prvič vodila Ambrož Pterlin in David Cettolo, ki sta s soigralkami poslegla po najvišji uvrstitvi slovenskih tržaških ekip. Igralkke Sloge so se namreč prebile v končno prvenstvo in klonile šele v finalu. Delovno skupino, ki je trenirala trikrat tedensko v Repnu, so sestavljale dekleta U14 in mlajša U13, treningi so bili zato včasih tudi ločeni po starosti in znanju. Skupino označuje delavnost in redno zahajanje na treninge, kot je za mladinske ekipe značilno pa je bil napredek viden predvsem v tehniki.

Na Goriškem je nastopala pod vodstvom trenerja Ivana Markiča ekipa Olympia, ki so jo sestavljale večinoma začetnice. Dekleta so trenirala trikrat tedensko v večji delovni skupini 20 igralk, med katerimi so bile tudi petnajstletnice: »Ekipa je bila na začetku sezone bolj skupina individualk, zdaj pa so prava ekipa. Zelo sem zadovoljen z opravljenim delom: vse so bilemed sezono zelo marljive,« je varovanke pohvalil trener Markič, ki v prvi sezoni ni pričakoval visokih rezultatov, tačas pa že pravi, da je v igri že viden napredek.

Edino moško ekipo štirinajstletnikov je sestavila Olympia. Igralci U14, ki skupaj trenirajo že tri leta, so med sezono trenirali trikrat tedensko z mlajšimi igralci ekipe U12. Napredek je bil viden pri vseh, še posebej pri trojici Luppoliju, Komjancu in Terpinu, ki so se udeleževali dodatnih treningov z deželno reprezentanco. »Napredek pa bi bil lahko še večji, ko bi štirinajstletniki trenirali s starejšimi igralci,« je še dodal trener Andrej Vogrič.

Bor: Melita Antoni (98), Samantha Bertocchi (98), Clara Caucci (98), Helena Caucci (98), Gloria Cernigoi (00), Chiara Grassi (01), Julija Kralj (00), Michelle Legiša (98), Ailen Lugo (98), Martina Puppini (00), Florencia Savino (99), Francesca Senn (99), Clara Stagni (99), Iris Vecchiet (99), Roberta Vignini (00), Senn Francesca (98). Trener: Saša Smotlak.

Breg: Lara Braico (2000), Lisa Camassa (99), Chiara Cattaruzza (99), Alice Debernardi (99), Elisa Jez (2000), Beatrice Medizza (99), Nicole Meneghetti (99), Alexia Muiesan (2000), Petra Olenik (99), Irina Paoli (2000), Tija Zobin (99), Nastja Maver (98), Veronika Racman (98), Mateja Hervat (98).

Kontovel A: Michela Barnaba (98), Noemi Roma (98), Hailin Starc (98), Laura Mattesich (98), Chiara Fanzella (98), Sara Ferroglija (98), Bezin Irina (98), Nika Košuta (98), Jelena Ilić (98), Francesca Zatti (99), Matilda Torcello (99). Trenerka: Sandra Vitez.

Kontovel B: Urška Ukmar (98), Ylenia Pagan (98), Ivana Zaccaria (98), Laura Metelko (98), Veronika Zbogor (98), Sara Gregori

(98), Sara Brunetti (98), Ilenja Sedmach (98), Giulia Cocco (98), Francesca Renger (98), Sara Lonza (98), Jessica Corazza (99). Trenerka: Sandra Vitez.

Olympia: Giorgia Barbo (2000), Chiara Bergnach (98), Giulia Cargnel (99), Marta Fajt (98), Silvia Ivančič (2000), Valentina Kosič (2000), Maia Mileta (2000), Ilaria Pacori (2000), Katja Terčič (2000), Klara Terčič (98), Valentina Terpin (2000), Veronika Winkler (99). Trener: Ivan Markič.

Sloga: Caterina Čufar (98), Veronika Feri (99), Ivana Hussu (98), Tina Kralj (99), Mojca Petaros (98), Nika Počkaj (99), Karen Prester (98), Juliette Protti (98), Petra Racman (98), Michela Riosa (98), Helena Štoka (98), Jasna Vitez (98). Trener: Ambrož Pterlin.

Olympia (moški): Nikolaj Hlede (2000), Kristajn Komjanc (98), Aleš Lavrenčič (98), Maneul Lupoli (98), Mitja Pahor (2000), Tadej Pahor (1998), Klemen Pisk (98), Ismael Princ (2000), Andrea Sfiliogoi (98), Nejc Terpin (98). Trener: Andrej Vogrič.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.25 in zatone ob 20.39
Dolžina dneva 16.14

LUNINE MENE
Luna vzide ob 7.12 in zatone ob 22.48

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.26 najnižje -51 cm, ob 13.25 najvišje 22 cm, ob 18.05 najnižje 5 cm, ob 23.24 najvišje 29 cm.
Jutri: ob 7.03 najnižje -45 cm, ob 14.29 najvišje 21 cm, ob 19.07 najnižje 9 cm, ob 23.43 najvišje 22 cm.

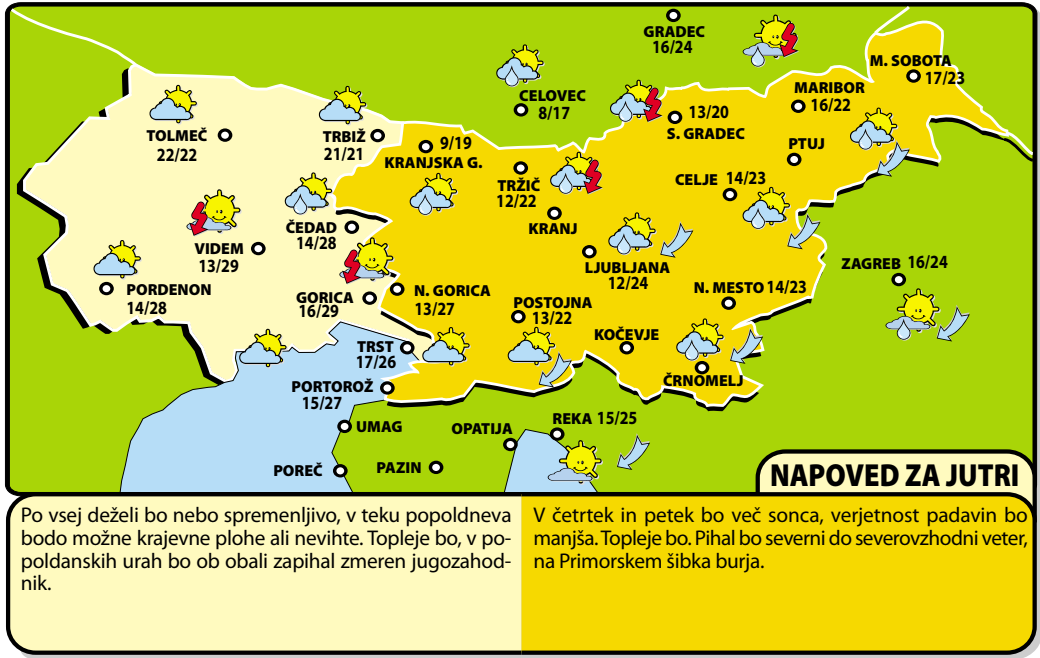
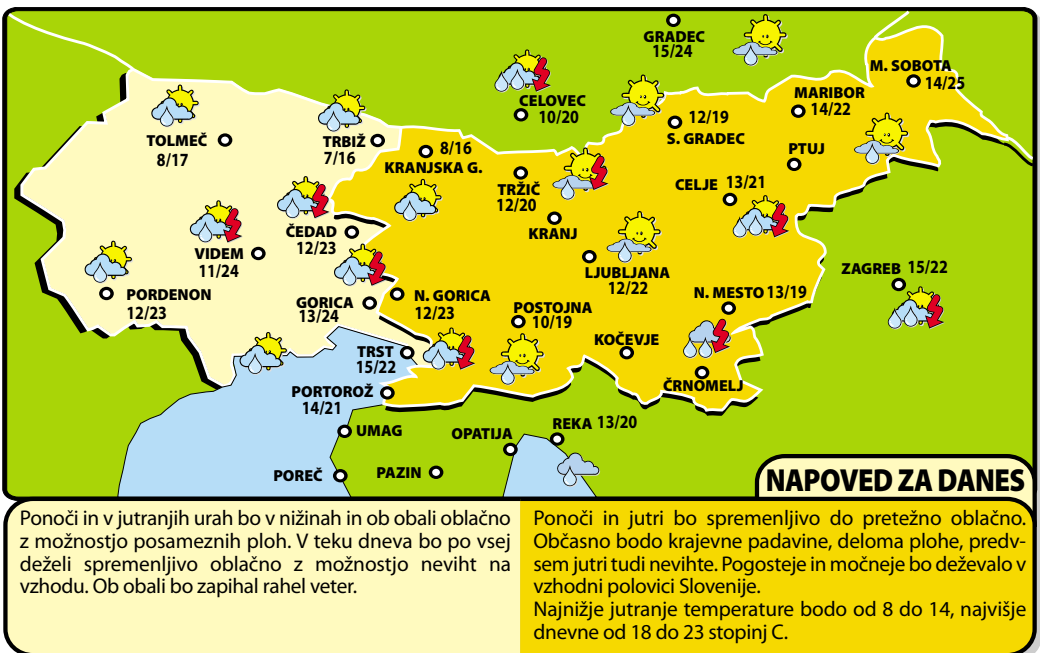
BIOPROGNOZA
Občutljivi ljudje bodo imeli z vremenom povezane težave, tudi nekateri bolezenski znaki bodo okrepljeni. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje skoraj mirno, temperatura morja 15,1 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 20 2000 m 7
1000 m 16 2500 m 4
1500 m 11 2864 m 2

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 8 in v visokogorju do 9.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Postiljon

26. junija 1991 in v teh dvajsetih letih se je nabralo kar lepo število znamk, med katerimi lahko izbiramo tiste, ki jih rabi-mo za svojo zbirko.

Zbirke Slovenika pa niso vezane le na izdaje slovenskih znamk. Pomislimo na 46 let izdajanja jugoslovanskih znamk. Tedanja poštna uprava v Beogradu je na svojih znamkah pogosto objavljala motive iz vseh republik, ki so jo sestavljale. Jugoslovanskih znamk, poštних žigov in poštних dopisnic s slovensko tematiko je kar veliko. Med zadnjimi je leta 1989 izšla ob 300. obletnici izdaje Slave vojvodine kranjske znamka posvečena Valvasorju. (Slika 1)

Tudi Italija je lansko leto izdala znamko o Svetih Višarjah, ki gotovo spada v Sloveniko, kot tudi blok iz leta 2009 o svetih bratih Cirilu in Metodu in znamka iz leta 2008 posvečena liceju Combi v Kopru.

Kdor bi se odločil za Sloveniko, je najbolje, da omeji temo svoje zbirke recimo na slovenske osebnosti, ali na folkloro ali na številne znamke, ki prikazujejo slovensko pokrajino in okolje. Pri vsakem eksponatu pa mora opisati, kaj prikazuje, zakaj je bila znamka vključena v redno poštno zbirko ter dodati nekaj besed o osebi ali o kraju, ki je prikazan. Take zbirke zelo priporočamo zlasti za šolsko uporabo, saj si z njimi dijaki in študentje širijo svoje kulturno obzorje.

Naj ob koncu povemo, da tudi katalog slovenskih poštних znamk, ki izhaja navadno v prvih mesecih vsakega leta, nase naslov Slovenika.

RAZSTAVA V MARIBORU
V dvorani Univerzitetnega športnega centra Leona Štuklja v Mariboru bo od 24. do 27. maja odprta velika mednarodna filatelistična razstava MARIBO-FILA 2012, pri kateri sodelujejo tudi člani filatelističnega kluba »Košir« iz Trsta.

NOVITETE SLOVENIJE
V petek, 25. maja bo Pošta Slovenije izdala skupino novih znamk. V se-

riji Naravni parki Slovenije bo tokrat izšla znamka, kjer bo upodobljen Krajinski park Goričko, ki leži v Prekmurju in je zaradi oddaljenosti kraja ostal skoraj neokrnjen v svoji naravni lepoti. Po skupnih izdajah s Hrvaško in Češko bo letos Slovenija izdala serijo dveh skupnih znamk z madžarsko pošto. Znamki bosta izšli v bloku in bosta predstavljali lončarske izdelke v vasi Filovci v Prekmurju (Slika 2). Istega dne bosta izšli tudi dve znamki posvečeni letošnjim XXX. poletnim olimpijskim igram v Londonu. Izdali bodo še znamko ob veliki mednarodni filatelistični razstavi, ki bo te dni potekala v Mariboru.

NOVE POŠTNE TARIFE V SLOVENIJI
Od prvega maja letos je poštna uprava Slovenije uvedla nove tarife za notranji promet. Znamka (ki ima lahko tudi nazivno vrednost A) za standardno pismo velja zdaj 0,27 € (prej 0,24 €). Znamka (z nazivno vrednostjo B) za pisma in pošiljke do 20 gr stane 0,31 €, za težo od 20 do 50 gr stane 0,34 € in za težo od 50 do 100 gr stane 0,40 €.

Prvega aprila pa so se povišale tudi tarife v mednarodnem prometu. Znamka (ki ima lahko tudi nazivno vrednost C) za standardno pismo stane 0,40 €, medtem ko znamka (tudi nazivna vrednost D) za pisma in pošiljke za težo od 20 do 100 gr. stane 0,77 €.

NOVE ITALIJANSKE ZNAMKE
V delovanju italijanskega poštne sistema se žal nadaljuje precejšnja neresnost, ki prizadene predvsem zbiralce in filateliste. Tako se dogaja, da nekatere filatelistične okenca v naši deželi še niso prejela znamk o raznih sortah vina v Italiji. Znamke so izšle 24. marca, torej pred dvema mesecema. Ta mesec pa so izšle tri serije novih znamk. Prva serija, za katero nismo vedeli ne kdaj bo izšla, ne koliko znamk bo vsebovala, je izšla 5. maja in ima kar devet znamk. Posvečena je 150. obletnici italijanske pošte

uprave in prikazuje razne oblike poštne-ga servisa v preteklosti. Vrednost vsake znamke je 0,60 €.

Istega dne (namesto predvidenega 10. maja) je izšla še ena reklamna znamka (0,75 €) posvečena farmacevtskemu podjetju Profumo. Štiri dni kasneje pa je izšla serija dveh znamk na temo Obiščite Italijo. Prva prikazuje dekle ob oknu, ki gleda na žitno polje s sončnicami v ospredju (0,60 €). Druga pa prikazuje prav tako dekle ob oknu, ki gleda na zaliv in vasico ob morju (0,75 €).

Naslednje znamke bodo izšle prvega junija (Katedrala v mestu Trani) in 8. junija dve znamki iz serije botaničnih vrtov v Rimu in v Catanii. Predvidoma naj bi 10. maja izšla znamka posvečena Juventus, zmagovalcu letošnjega italijanskega nogometnega prvenstva.

IVAN RUDOLF
V četrtek, 17. maja so v galeriji Tržaške knjigarne odprli razstavo slik Milka Bambiča in Ivana Rudolfa. Prof. Ivan Rudolf (1898-1962), rojen blizu Sežane, je bil zelo aktiven in vplivna osebnost. Bil je Maistrov borec, tigrovec, narodni buditelj, publicist, slikar, politik, organizator primorskih prostovoljcev v Egiptu in profesor na slovenskih šolah na Tržaškem. Ob tej razstavi sta izšli dve znamki in razglednica z njegovo sliko (Slika 3).

120-letnica rojstva Danila Lokarja

9.5.2012

Jezik je dom; dom je jezik

527

DANILO LOKAR
Filatelistično društvo v Ajdovščini je 9. maja ob 120-letnici rojstva pisatelja in sorojaka Danila Lokarja (1892-1989) izdalo spominsko ovojnico in osebno znamko. Lokar je bil po poklicu zdravnik, a je začel pisati že zgodaj. Leta 1959 je prejel Prešernovo nagrado za novele in romane, v katerih je opisoval življenje na Primorskem. V ajdovski osnovni šoli, poimenovani po njem, so istega dne odprli tudi razstavo otroških slik in filatelistično razstavo Aleša Breclja o Lokarju in o slovenskih pisateljih.

I.T.